

ZŠ Prokopa Diviše a MŠ, Znojmo-Přímětice 569

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

**ŠKOLA
NEOMEZENÝCH MOŽNOSTÍ**

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

ŠKOLA
NEOMEZENÝCH MOŽNOSTÍ
školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Škola:

Základní škola Prokopa Diviše a Mateřská škola, Znojmo-Přímětice 569

Adresa školy: Přímětice 569, 669 04 Znojmo

IČO školy: 70940843

IZO školy: 600127826

Bankovní spojení: 1583769309/0800

Kontakty:

telefon: +420 515 211 011

fax: +420 515 211 039

e-mail: skola@zsprim.cz

web: www.zsprim.cz

Ředitel školy:

telefon: +420 515 211 010

e-mail: daniel.kasan@zsprim.cz

Zástupce ředitele:

Mgr. Mario Zelený

telefon: +420 515 211 013

e-mail: mario.zeleny@zsprim.cz

Zřizovatel:

Město Znojmo

adresa: Obrokova 10/12, 669 02 Znojmo

IČO: 00293881

telefon: +420 515 216 214

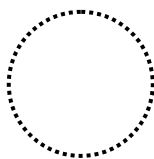
fax: +420 515 222 008

web: www.znojmocity.cz

Platnost dokumentu:

od 1. 9. 2006

ŠVP byl schválen Radou školy dne 26. června 2006.
Ve verzi 2011 byl schválen Radou školy dne 18. dubna 2011 .

razítko školy

.....
Mgr. Daniel Kasan
ředitel školy

.....
Mgr. Jan Blaha
předseda Rady školy

2. Preamble

Nikdy a ničím na světě nepřimějete žáky,
aby poznávali svět prostřednictvím nudy.

Lev Nikolajevič Tolstoj

Učíš-li se proto, aby sis zapamatoval,
zapomeneš. Učíš-li se proto, abys
porozuměl, zapamatuješ si.

čínské přísloví

Škola produkuje mnoho lidí, kteří dovedou
číst, ale nedovedou rozlišit, co za přečtení
stojí a co ne.

George Macaulay Trevelyan

Poznání neznamená zmocnit se pravdy, ale
zmocnit se souvislé řeči.

Antoine de Saint-Exupéry

Nestačí vědět, vědění se musí použít.

Johann Wolfgang Goethe

Učit se pro život a ne pro školu.

Lucius Annaeus Seneca

Kdo si vyhlédl cíl, najde k němu i cestu,
byť vedla oklikou.

Otto František Babler

V rozumu je síla. Hlava bez rozumu je
svícen bez svíčky.

Lev Nikolajevič Tolstoj

Každá myšlenka je pokus o rozluštění
některé záhady.

Otto František Babler

Špatný učitel ten, který mnoho znalostí
u svých žáků předpokládá.

Jan Amos Komenský

Ne to, co mám, ale to, co vím, je mým
bohatstvím.

Thomas Carlyle

3. Charakteristika školy

3.1 Historie a současnost školství v Příměticích

Školství má v Příměticích dlouhou a bohatou tradici. Historie přímětické školy je nerozlučně spjata s farou, při které byly děti vzdělávány prokazatelně již v 18. století. Rektoru školy se dvěma pomocníky tehdy sloužil domek, který stál za kostelem na pozdější školní zahradě až do roku 1760. V tomto roce musela být zchátralá školní budova stržena a nově postavena. V březnu 1794 však tato učebna spolu s kostelem, farou, sýpkou a dalšími významnými budovami padla za oběť velkému požáru. Vyhořelá budova byla opravena a sloužila svému účelu až do roku 1840 – tehdy byla vystavěna nová školní budova. Přibývalo žáků, a proto v roce 1892 byla obecní škola zvětšena z jednotřídní na dvojtřídní. Došlo k rozšíření přízemí a nástavbě jednoho podlaží. Dne 1. září 1893 bylo započato s vyučováním, které trvalo nepřetržitě 99 let. Jubilejní stý školní rok přímětické děti strávily již v nové škole na sídlišti. Život původní školní budovy však neskončil, v současné době se zde nachází mateřská škola.

Školní rok 1992/1993 byl tedy prvním v nové škole na přímětickém sídlišti. 31. srpna 1992 byla nová škola slavnostně vysvěcena a o den později slavnostně otevřena. Ve školním roce 1994/95 byla část školy bezbariérově upravena pro tělesně postižené žáky. Škola obdržela čestný název ZŠ Prokopa Diviše a otevřela stálou expozici „našeho patrona“ – vynálezce bleskosvodu. Ve školním roce 2000/2001 byly zřízeny na druhém stupni školy sportovní třídy se zaměřením na volejbal. Od školního roku 2004/2005 se součástí školy stala jako odloučené pracoviště ZŠ a MŠ v Mramoticích.

3.2 Velikost a úplnost školy

Základní škola Prokopa Diviše a MŠ, Znojmo-Přímětice 569 je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Na prvním i druhém stupni je zpravidla po dvou třídách v ročníku. Na 2. stupni je vždy jedna z tříd v každém ročníku zaměřena v rámci volitelných předmětů pod patronací Českého volejbalového svazu na výuku volejbalu. Celková kapacita školy je 575 žáků. Součástí školy je školní kuchyně se školní jídelnou, školní družina pro žáky I. stupně, školní klub pro žáky II. stupně a školní sportovní klub. Od školního roku 2004/2005 škola spravuje jako své odloučené pracoviště i základní a mateřskou školu v Mramoticích.

3.3 Vybavení školy

Školní budova patří vzhledem k roku své výstavby k nejnovějším a nejmodernějším ve znojemském regionu. Kromě kmenových tříd a řady odborných učeben nabízí žákům i velké relaxační prostory vybavené sedačkami, hracími koberci, stolními fotbaly či stoly na stolní tenis. Dobré zázemí škola nabízí i svým zaměstnancům. Ke škole patří pozemek s rozsáhlým sportovním areálem a školní zahradou.

	1. podlaží	2. podlaží	3. podlaží	4. podlaží
kmenové třídy	7	8	4	0
počítačové učebny	0	2	0	0
odborné učebny	3	2	2	4
	cvičná kuchyně, dílny, učebna výtvarné výchovy	hudebna, učebna cizích jazyků I	učebny cizích jazyků II a III	učebna chemie a fyziky, přírodopisu a zeměpisu, chemická laboratoř, společenskovedních předmětů
Tělocvičny, bazén	3	0	0	0
ostatní prostory	šatny, školní prodejna, keramická dílna, herna ŠD, posilovna, jídelna a školní kuchyně, relaxační prostory	školní knihovna, studovna, relaxační prostory	relaxační prostory	univerzální skupinová učebna

ZŠ Prokopa Diviše a MŠ, Znojmo – Přímětice 569
Školní vzdělávací program

Pro potřeby učitelů slouží v budově školy dvě sborovny celá řada kabinetů, ve kterých jsou k dispozici počítače připojené ke školní síti s Internetem.

Ke škole patří rozsáhlý venkovní sportovní areál, který zahrnuje:

- fotbalové hřiště
- dvě antuková hřiště na tenis a volejbal
- univerzální hřiště s umělou trávou na košíkovou, házenou, nohejbal, volejbal a malou kopanou
- dva kurty na plážový volejbal
- atletické sektory na skoky a vrhy
- dětské hřiště s in-line dráhou

Dalšími součástmi školy jsou:

• školní jídelna s kuchyní Přímětice	počet obědů: 412	počet svačinek: 60
• školní jídelna s kuchyní Mramotice	počet obědů: 25	počet svačinek: 20
• školní družina Přímětice	počet oddělení: 5	počet zapsaných dětí: 125
• školní družina Mramotice	počet oddělení: 1	počet zapsaných dětí: 7
• školní klub Přímětice	počet oddělení: 4	počet zapsaných dětí: 50
• MŠ Mramotice	počet oddělení: 2	počet zapsaných dětí: 21

3.4 Zaměstnanci školy a charakteristika pedagogického sboru

	počet fyzických osob	přepočtený počet úvazkově
učitelé ZŠ	28	26,82
učitelé MŠ	4	3,00
vychovatelky ve ŠD	5	4,00
vedoucí ve ŠK	4	1,50
správní zaměstnanci – škola	11 + 1*	8,53 + 1,00*
správní zaměstnanci - jídelna	6	6,00
<i>údaje k 1.3.2010, * - správce sportovního areálu pouze březen-říjen</i>		

Charakteristika pedagogického sboru

Č.	Příjmení a jméno	Aprobace	Zařazení	Specifická odbornost
1	Babůrková Vlasta	I. stupeň, Aj	I.stupeň	Montessori
2	Barabášová Ivana	Čj, Uak (Vv)	II. stupeň	-----
3	Bernhauerová Martina	MŠ	MŠ	-----
4	Blaha Jan	Čj, VoZ (Ov)	II. stupeň	výchovný poradce, metodik prevence
5	Bourková Dagmar	I. stupeň, UaK (Vv)	I.stupeň	-----
6	Budňáková Jaroslava	I. stupeň, Tv	I.stupeň	-----
7	Burdová Milada	filoz.fakulta, vyučuje Dě	II. stupeň	-----
8	Dostálová Renata	I. stupeň, UaK (Vv)	I.stupeň	-----
9	Gallus Martin	SŠ, vyučuje It	II. stupeň	-----
10	Gallus Martin	volejbalový trenér - II. třída	II. stupeň	-----
11	Gruberová Pavlína	MŠ	MŠ	-----
12	Hiessová Marie	vychovatelka	ŠD	-----
13	Illová Milada	Aj, Čj	II. stupeň	-----
14	Jakubcová Jitka	Uak (Vv), Rj, Aj	II. stupeň	-----
15	Kasan Daniel	Tv, Ze	II. stupeň	ředitel ZŠ
16	Kocová Iva	I. stupeň, UaK (Hv)	I.stupeň	-----
17	Košinová Dagmar	MŠ	MŠ	vedoucí MŠ
18	Kravcová Jarmila	Čj, UaK (Hv)	II. stupeň	-----
19	Langerová Marie	I. stupeň, Sp	I.stupeň	-----

ZŠ Prokopa Diviše a MŠ, Znojmo – Přímětice 569
Školní vzdělávací program

20	Lengálová Renata	Př	II. stupeň	-----
21	Malcová Lenka	I. stupeň, Tv	I.stupeň	Montessori
22	Nechvátalová Ilona	I. stupeň	I.stupeň	-----
23	Oprchal Karel	I. stupeň, Ze	II. stupeň	koordinátor ŠVP
24	Pavlíková Lenka	Tv, Sp	II. stupeň	-----
25	Plháková Tereza	MŠ	MŠ	-----
26	Pořická Jana	vychovatelka	ŠD	-----
27	Řezaninová Stanislava	vychovatelka	ŠD	-----
28	Slezáková Alena	vychovatelka	ŠD	-----
29	Smetana Martin	I. stupeň, Nj	I.stupeň	-----
30	Svoboda Jaromír	Čj, Nj	II. stupeň	-----
31	Svobodová Petra	Čj, Tv	II. stupeň	-----
32	Šalomounová Marcela	I. stupeň, UaK (Vv)	I.stupeň	-----
33	Toiflová Iva	Rj, VoZ (Ov), Aj	II. stupeň	-----
34	Vykopalová Soňa	Ma, Ch	II. stupeň	-----
35	Zelený Mario	Ma, Ch	II. stupeň	zřř, ICT správce, projekt.manažer
36	Zoufalý Rudolf	Fy, Sp	II. stupeň	-----
37	Žiškova Dana	I. stupeň, Ma	I.stupeň	-----

4. Charakteristika školního vzdělávacího programu

4.1 Pojetí školního vzdělávacího programu

Základní prioritou našeho školního vzdělávacího programu je vytvoření podnětného a tvůrčího školního prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky, povzbuzuje méně nadané, chrání i podporuje žáky nejslabší a zajišťuje, aby se každé dítě prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám optimálně vyvíjelo v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání. Navozením přátelské a vstřícné atmosféry chce vybídnout žáky ke studiu, práci i činnostem podle jejich zájmu a poskytnout jim prostor a čas k aktivnímu učení a k plnému rozvinutí jejich osobnosti. Žákům musí být dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní. Způsob vzdělávání by měl svým pojetím, charakterem a volbou odpovídajících metod motivovat žáky k dalšímu učení, vést je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat vhodný způsob řešení problémů. Vhodnými přístupy se snaží pomáhat žákům získávat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření správných hodnot a postojů. V rámci nového školního vzdělávacího programu bychom chtěli využívat náročnější metody práce i nové zdroje a způsoby poznávání, zadávat komplexnější a dlouhodobější úkoly či projekty a přenášet na žáky větší odpovědnost ve vzdělávání i v organizaci života školy.

4.2 Cíle školního vzdělávacího programu

a) Umožnit žákům osvojit si strategie a motivovat je pro celoživotní učení:

- vybírat si a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení,
- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě,
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie.

b) Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy:

- samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- uvádět věci a znalosti do souvislostí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy,
- volit vhodné způsoby řešení úkolů, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů, aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových úkolů a situací.

c) Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci:

- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- naslouchat jiným a porozumět jim,
- obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací.

d) Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých:

- spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- aktivně přispívat k diskusi, umět v diskusi obhajovat vlastní názor, ale i respektovat zkušenosti a názory jiných.

e) Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti:

- mít sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory,
- řešit praktické problémy a životní situace na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí, znát svá práva i povinnosti,
- schopnosti hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných.

f) Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě:

- schopnosti ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
- vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory.

g) Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně odpovědný:

- schopnosti ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních,
- používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhodovat se správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných,
- dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví.

h) Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi:

- vnímat kulturní i historické dědictví jako významný fenomén,
- být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných.

i) Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

- využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost,
- rozvíjet své podnikatelské myšlení, orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání.

4.3 Klíčové kompetence a výchovné a vzdělávací strategie

4.3.1 Klíčové kompetence ŠVP

a) Kompetence k učení:

- být schopen vzít v úvahu zkušenost,
- dávat věci do souvislostí,
- organizovat svůj učební proces,
- být schopen řešit problémy,
- být zodpovědný za své učení.

b) Kompetence k objevování:

- získávat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost,
- zvažovat různé zdroje dat,
- radit se s lidmi ze svého okolí,
- vytvářet a uspořádávat dokumentaci.

c) Kompetence k myšlení a uvažování:

- chápat kontinuitu minulosti a současnosti,
- nahlížet aspekty rozvoje společnosti kriticky,
- být schopen se vyrovnávat s nejistotou a komplexností situace,
- účastnit se diskusí a vyjadřovat vlastní názor,
- vnímat politický a ekonomický kontext při vzdělávání a práci,
- hodnotit sociální chování související se zdravím, životním prostředím,
- vnímat hodnoty umění, literatury atd.

d) Kompetence komunikativní:

- rozumět a domluvit se, číst a psát ve více jazycích,
- být schopen prezentovat, mluvit na veřejnosti,
- obhajovat a argumentovat vlastní názor,
- naslouchat a brát v úvahu názory druhých,
- vyjadřovat se písemnou formou,
- rozumět grafům, diagramům a tabulkám.

e) Kompetence kooperativní:

- být schopen spolupráce a práce v týmu s různě nadanými spolužáky,
- činit rozhodnutí,
- řešit konflikty,
- posuzovat a hodnotit,
- navazovat a udržovat kontakty.

f) Kompetence pracovní:

- vytvářet projekty,
- brát na sebe zodpovědnost,
- přispívat k práci skupiny a společnosti,
- organizovat svou vlastní práci,

g) Kompetence adaptační:

- využívat informační a komunikační techniky,
- být flexibilní při rychlých změnách,
- nalézat nová řešení,
- být houževnatý v případě obtíží.

4.3.2 Výchovné a vzdělávací strategie školy

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje mimo jiné tyto společné postupy:

- Využívání různých zdrojů informací,
kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní např.
 - učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými, apod.),
 - žáci mají k dispozici školní knihovnu a mohou využívat školní počítače s připojením na internet i mimo výuku buď v rámci mimoškolních zájmových útvarů nebo v rámci otevřeného ranního a podvečerního provozu.
- Využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků (moderní pedagogické trendy, skupinová práce, dialog, projekty, integrace výukových oblastí, výměna zkušeností se zahraničními školami atd.),
kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:
 - tematicky zaměřené projekty
 - exkurze a ověřování školních poznatků v praxi.
- Spolupráce s rodiči a dalšími institucemi (obec, pedagogicko-psychologická poradna, občanská sdružení, sportovní kluby atd.),
kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:
 - žáci se účastní veřejných odborných i kulturních akcí, na kterých aktivně vystupují se svými příspěvky,
 - žáci se aktivně podílejí na organizaci a přípravě řady sportovních a kulturních akcí pořádaných školou.
- Navození správného klimatu školy (tvůrčí, partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem).
kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:
 - projektové vyučování, práce v týmech,
 - podíl žáků na řízení školy formou školního parlamentu,
 - rozvoj dialogu mezi žáky a učiteli – třídní hodiny, školy v přírodě, skupinové pobyty.

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí. Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků je možno izolovaně popsat následujícím způsobem.

Kompetence k řešení problémů rozvíjíme zejména učením v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data jednotlivých oborů, ale u dětí vytváříme ucelený obraz světa. Žákům jsou předkládány takové úkoly jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti resp. vzdělávacích oblastí a tudíž i více přístupů k řešení. Tyto kompetence rozvíjíme také využíváním co největšího množství zdrojů informací – prací s knihou, internetem, praktickými pokusy, vlastním výzkumem žáků.

Kompetence k učení rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáků.

Kompetence komunikativní rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, při zpracovávání školních projektů z nejrůznějších oblastí a jejich výstupů.

Kompetence sociální a personální budujeme formami sociálního učení. Snažíme se děti zapojit do organizace činnosti školy (školní parlament) a do organizace celé řady sportovních a kulturních akcí. V rámci skupinového vyučování žáci přejímají různé role.

Kompetence občanské rozvíjíme hlavně učením sociálním, metodami sebezpoznávání a seznamováním žáků s jejich právy, odpovědností a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice.

Kompetence pracovní u žáků rozvíjíme opět formou projektové činnosti, skupinové a individuální práce. Důležitou cestou k uvědomění si důležitosti znalosti pracovních postupů a dovednosti používat pracovní nástroje v nejširším smyslu je hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí.

4.4 Zaměření školy

4.4.1 Sportovní třídy se zaměřením na volejbal

Od září 2000 byly na základní škole v Příměticích zřízeny sportovní třídy se zaměřením na volejbal. Vždy jedna třída v 6. až 9. ročníku měla rozšířenou výuku tělesné výchovy ze dvou na pět hodin. V novém ŠVP je sportovní rozšíření zohledněno volitelným předmětem „volejbal“ a nepovinným předmětem „plavání“, ve kterém probíhá aktivní regenerace. Kromě těchto předmětů absolvují žáci sportovních tříd specializované odpolední tréninky v rozsahu 4 až 6 hodin týdně. Tělesnou výchovu i tréninkovou přípravu vedou učitelé a trenéři s odpovídajícím pedagogickým a tělovýchovným vzděláním, bohatými zkušenostmi z volejbalových soutěží. Pro sportovní přípravu jsou využívány dvě školní tělocvičny, školní bazén, posilovna, sportovní hala ve Znojmě v Husových sadech, sportovní hala PSK Znojmo a venkovní sportovní areál u základní školy. Každým rokem je pro sportovní třídy organizováno zimní a letní soustředění. Výběry sportovních tříd se zúčastňují pravidelných sportovních soutěží a to nejen ve volejbale. "A" družstva žáků i žákyň se umísťují ve špičce krajských i ligových soutěží, další čtyři týmy se účastní dlouhodobého okresního přeboru. Sportovní příprava žáků a žákyň sportovních tříd je zajišťována volejbalovými oddíly VK Znojmo-Přímětice. Nezanedbatelným kladem pro nadané jedince ze sportovních tříd je i mimo jiné možnost dalšího studia na prestižních sportovních gymnáziích.

Volejbalový klub Znojmo-Přímětice spolupracuje se základní školou v zajišťování tréninkové a soutěžní činnosti po celé studium žáků na naší škole:

- žákům 1.-3. tříd je nabídnuta jako nepovinný předmět míčová příprava
- žákům 4.-5. tříd je nabídnuta jako nepovinný předmět sportovní výchova
- žáci I. stupně jsou zapojováni do regionálních i celostátních soutěží v barevných minivolejbalech
- žáci 6. tříd absolvují kromě volitelného předmětu „volejbal“ pod klubem dva odpolední tréninky týdně v rozsahu 3 hodiny
- žáci 7.-9. tříd absolvují kromě volitelného předmětu „volejbal“ pod klubem dva - tři odpolední tréninky týdně v rozsahu 4 - 6 hodin
- žáci II. stupně se dle své výkonnosti účastní krajských a ligových soutěží žactva, kadetek či juniorek, Českého poháru a celé řady turnajů v šestkovém i plážovém volejbale
- pro žáky II. stupně je zajišťováno ve spolupráci s klubem pravidelné beachové soustředění v Itálii, dvě letní prázdninová volejbalová soustředění, podzimní herní soustředění a zimní kondiční soustředění

4.4.2 Informační technologie

Jednou z priorit ZŠ Přímětice je výuka informatiky a poskytnutí přístupu k nejnovějším informačním technologiím. V novém ŠVP je výuka „Informačních technologií“ směřována do 5. a 6. ročníku, s týdenními dotacemi 1 hodiny v 5. třídách a 2 hodinami v 6. třídách. V 7. - 8. ročníku si žáci nesportovních tříd mohou zvolit volitelný předmět „Svět softwaru“, který prohlubuje a navazuje na povinné učivo. Na celém II. stupni se pak předpokládá bohaté využití nabytých poznatků ve výuce jiných předmětů, oblastí a při zpracovávání projektů. Kromě výuky je na naší škole kladen důraz na zájmové aktivity umožňující přístup k Internetu a všem jeho službám. K těmto účelům slouží dvě počítačové učebny (celkem 30 počítačů) s potřebným hardwarovým i softwarovým vybavením. Společně s dalšími počítači umístěnými ve sborovnách, kabinetech a odborných učebnách tvoří dohromady jednotnou doménovou školní síť s rychlým připojením na Internet. Všichni žáci i zaměstnanci školy mají zřízeny své osobní účty a mailové adresy, na vlastní doméně zsprim.cz pak má škola vedeny rozsáhlé a podrobné webové stránky. Počítačové učebny jsou využívány nejen k výuce informatiky, cizích jazyků a dalších předmětů, ale na škole pracuje více než desítky počítačových kroužků a o plné využití se stará i projekt „Informačního centra mikroregionu“, díky němuž je počítačová technika přístupná žákům a široké veřejnosti i v podvečerních hodinách.

4.4.3 Multimediální výuka jazyků

V naší škole se po celou dobu jejího trvání zabýváme zkvalitňováním výuky anglického a německého jazyka. Během deseti let, kromě intenzivního vzdělávání vyučujících, škola pokročila od klasického frontálního způsobu výuky k moderním metodám díky používání tří jazykových učeben a dvou počítačových učeben vybavených potřebným multimediálním softwarem. Tradicí je již zapojení do mezinárodních projektů E-Twinning. Kromě povinné výuky 1. cizího jazyka od 1. třídy si žáci jako volitelný předmět může zvolit od 7. ročníku výuku druhého cizího jazyka. Ve škole pracuje i několik kroužků na I.stupni, ve kterých hravou formou přibližují učitelé našim nejmenším základy komunikace v cizích jazycích.

4.4.4 Škola kamarádem

Atmosféra důvěry, pohody, možnost aktivní relaxace - to vše přispívá k efektivnímu plnění vzdělávacích a výchovných cílů. K výuce většiny předmětů jsou využívány moderně vybavené odborné učebny, prostory školy umožňují aktivní i pasivní odpočinek, i k regeneraci slouží školní bazén. Žáci se podílejí na výzdobě stěn školní budovy, svých tříd, o přestávkách mají možnost sportovního vyžití – stolní tenis, stolní fotbaly, žíněnky, relaxační kouty, pobyt na školních dvorcích, atd. Škola zabezpečuje pro žáky svačinky, pitný režim, občerstvení - bufet „Zdravíčko“ a distribuci školního mléka a mléčných výrobků.

4.4.5 Zájmové aktivity

Velký důraz je kladen na pestrou nabídku mimoškolních zájmových aktivit, které poskytují zajímavou smysluplnou alternativu trávení volného času. Nabídka kroužků vychází z průzkumu zájmů mezi žáky, který je prováděn společně s výběrem volitelných a nepovinných předmětů. Na 1. stupni je většina kroužků včleněna do činnosti školní družiny, na II. stupni do činnosti školní klubu, řada zájmových skupin však pracuje i nezávisle. Mezi nejoblíbenější zájmové útvary patří počítačové, keramické, dramatické kroužky, míčové a sportovní hry, kroužky cizích jazyků a kroužky doplňující přípravu žáků 9. ročníků na přijímací zkoušky. Každoročně je dle zájmu dětí otevřeno 20 – 40 zájmových skupin. Kromě pravidelných zájmových aktivit škola organizuje řadu jednorázových kulturních, sportovních a společenských akcí pro žáky školy, jejich rodiče a širokou veřejnost.

4.4.6 Montessori principy výuky

Od školního roku 2012/2013 jsou otevřeny třídy se zapojením principů Montessori výuky. Vzdělávací program pro tyto třídy je rozpracován v kapitole číslo 8.

4.5 Školy v přírodě a soustředění

Důležitým a již tradičním prvkem ve výuce je na naší škole výuka na „Školách v přírodě“ a organizace pravidelných soustředění pro sportovní třídy:

Ročník	Škola v přírodě	Soustředění	LVK
1.	---	květen – Itálie - zájemci	březen – zájemci
2.	květen – červen	květen – Itálie – zájemci	březen – zájemci
3.	květen – červen	květen – Itálie – zájemci	březen – zájemci
4.	květen – červen	květen – Itálie – zájemci	březen – zájemci
5.	květen – červen	květen – Itálie – zájemci	březen – zájemci
6. - sportovní třída	---	září, únor, květen – Itálie, srpen	---
6. - nesportovní třída	květen – červen	---	leden - zájemci
7. - sportovní třída	---	září, únor, květen – Itálie, srpen	---
7. - nesportovní třída	květen – červen	---	leden
8. - sportovní třída	---	září, únor, květen – Itálie, srpen	---
8. - nesportovní třída	květen – červen	---	leden - zájemci
9. - sportovní třída	---	září, únor, květen – Itálie, srpen	---
9. - nesportovní třída	květen – červen	---	leden - zájemci

4.6 Školní parlament

Žáci se podílí na řízení školy prostřednictvím školního parlamentu, kde dávají podněty a připomínky k životu a organizaci školy, navrhují a sami organizují své vlastní projekty.

4.7 Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně mimo jiné na třídních schůzkách, které jsou organizovány formou individuálních pohovorů učitelů společně s rodiči i žáky. Mají možnost využití „Školního e-mailového informačního systému“, díky němuž dostávají aktuální informace, týkající se chodu školy. Potřebné informace žákům, rodičům i široké veřejnosti jsou k dispozici na webových stránkách školy, samozřejmostí je elektronická žákovská knížka a využívání komunikačního systému Komens. Dobrá komunikace s rodiči je jedním z hlavních cílů školy a má na naší škole dlouholetou tradici. Velmi podstatné pro správnou realizaci školního vzdělávacího programu je právě vtažení rodičů do procesu vzdělávání svých dětí, toho není možné dosáhnout bez kvalitní vzájemné komunikace. Na řízení školy se mají rodiče možnost podílet prostřednictvím školní rady.

4.8 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťují: výchovný poradce, školní metodik prevence, vedení školy, třídní učitelé, případně další pedagogičtí pracovníci.

4.8.1 Zaměření poradenských služeb:

- Poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání,
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu,
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů,
- poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí,
- kariérové poradenství integrující vzdělávací, informační a poradenskou podporu vhodné volby vzdělávací cesty a pozdějšího profesního uplatnění,

- poradenství při integraci a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z jiného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním,
- poradenství ke vzdělávání talentovaných a mimořádně nadaných žáků,
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky,
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi.

4.8.2 Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství a trhu práce.

Výchovný poradce realizuje konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků a rodičů.

4.8.3 Psychologická péče

Na třídní učitele a výchovného poradce školy se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce školy pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky (mediace). Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, v sebepojetí, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči.

V budoucnu chce škola zajišťovat tuto péči prostřednictvím školního psychologa.

4.9 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadané

4.9.1 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve škole zabezpečujeme výuku žáků se zdravotním postižením, se zdravotním znevýhodněním, se sociálním znevýhodněním.

Pedagogové (přednostně na 1. stupni) jsou průběžně proškolení ve včasném rozpoznávání signálů možných specifických obtíží u žáků a ve způsobech jejich podpurného vedení (individuální přístup). V případě přetrvávajících obtíží zahajujeme spolupráci s PPP ke stanovení příčin výukových (příp. i kázeňských) obtíží a pro doporučení vhodných speciálních pedagogických postupů ke zvládnutí těchto obtíží. Klademe důraz na vlastní podíl žáka na zvládnutí jeho obtíží, aby za podpory školy a rodiny byl co nejvíce zmírněn jejich dopad na další vývoj a vzdělávání dítěte. V odůvodněných případech žádáme pro zdravotně postižené nebo sociálně znevýhodněné děti přidělení asistenta pedagoga do třídy. Pro tyto případy (kdy je nárokováno čerpání dalších finančních nákladů na péči) stanovuje ředitel školy kritéria zdravotního postižení či sociálního znevýhodnění a způsob jejich dokladování.

Žáci se zdravotním postižením jsou integrováni v rámci běžných tříd. Jsou vzděláváni podle individuálních vzdělávacích plánů (IVP). Ty jsou vypracovávány na základě odborného posudku poradenského pracoviště. IVP sestavuje třídní učitel, na jeho vytváření se podílejí vyučující příslušných předmětů. Pomocníkem je výchovný poradce, případně odborníci z PPP či SPC. IVP schvaluje ředitel školy. Struktura IVP vychází z platné právní úpravy, je doplněna dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci.

Prostředky-postupy, které škola využívá při práci s žáky se zdravotním postižením:

- spolupráce se školním týmem
- úzká spolupráce s PPP, SPC, případně dalšími odborníky
- spolupráce s rodiči (podpora - metodické vedení domácí reedukace)
- integrace (uzpůsobení spec.podmínek v rámci běžné třídy - práce podle individuálního vzdělávacího plánu, úprava podmínek výuky a ověřování znalostí dítěte, reedukace)
- odpovídající metody a formy práce (dle doporučení odborného poradenského pracoviště)
- individuální či skupinová náprava
- logopedie (zajištěna pedagogy s logopedickým kurzem)

Žáci se zdravotním znevýhodněním jsou dvojího typu:

- a) se zdravotním oslabením nebo dlouhodobou nemocí, které vyžadují režimové úpravy a podporu při vzdělávání (jedná se např. o epilepsii, diabetes, těžké astma, onemocnění ledvin, psychiatrické poruchy, onkologické onemocnění, metabolické poruchy, závažné kardiologické onemocnění, cystickou fibrózu, stavy po transplantacích či operaci mozku apod.)
- b) s lehčím zdravotním znevýhodněním vedoucím k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání.

Prostředky-postupy, které škola využívá při práci s žáky se zdravotním znevýhodněním:

- spolupráce se školním týmem
- úzká spolupráce s PPP, SPC, lékaři
- spolupráce s rodiči (podpora - metodické vedení domácí reedukace)
- zohledňování (podpůrná opatření - modifikace podmínek výuky a ověřování znalostí)
- odpovídající metody a formy práce (dle doporučení odborného poradenského pracoviště)
- reedukační péče (dle aktuálních možností školy)
- logopedie (zajištěna pedagogy s logopedickým kurzem)

Zásady, kterými se škola řídí při práci s dětmi s poruchami učení a chování:

- nedává postiženému dítěti najevo jeho nedostatek, dá mu vyniknout v těch oblastech, kde se porucha neprojevuje
- nevytváří situace, kde bude žák stále selhávat
- výkony hodnotí s ohledem na možnosti dítěte, ne na běžnou normu
- nešetří pochvalou, dítě musí zažívat úspěchy
- učí způsobem "málo a často", dlouhodobá zátěž je nevhodná
- vyvaruje se negativních projevů vůči dítěti, netrestá za projevy postižení, nespěchá, nevyvíjí nátlak
- důsledně uplatňuje individuální přístup
- spolupracuje s rodiči dítěte – metodicky vede domácí reedukaci (speciální úkoly, redukce běžných úkolů, doporučování pomůcek, literatury apod.).

Zvýšenou a intenzivní péči věnujeme také **žákům se sociálním znevýhodněním**, kteří z důvodu nedostatečné podpory rodinného zázemí (dítě je výchovně zanedbané, rodina z různých důvodů nemůže dítěti poskytnout potřebnou podporu při domácí přípravě na výuku nebo se školou dlouhodobě nespolupracuje, z důvodu finanční nouze nemůže hradit učební pomůcky a učebnice apod.), z důvodu příslušnosti k etnické nebo národnostní skupině, zejména je-li znevýhodnění spojeno s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka, žijící v prostředí sociálně vyloučených lokalit, s nařízenou ústavní výchovou nebo s postavením azylanta, mají oproti ostatním žákům hendikep. Maximální pozornost věnujeme odlišení problematiky sociálního znevýhodnění a problematiky vývojového opoždění jako možných příčin výukového selhávání – opět ve spolupráci s PPP. Napomáháme v překonávání jazykové bariéry a využíváme všech dostupných podpůrných pedagogických nebo organizačních opatření včetně spolupráce s příslušnými institucemi (např. sociálním odborem městského úřadu) k zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb těchto žáků.

4.9.2 Péče o žáky mimořádně nadané

Pro žáky mimořádně nadané a žáky se zvýšeným zájmem o vzdělávání vytváříme ve škole vhodné podmínky. Důležitou součástí naší pedagogické práce je včasné rozpoznání a podchycení talentu a zájmu žáků a navázání spolupráce s rodiči a jejich získání pro podporu rozvoje talentu i v domácích podmínkách. K tomu využíváme doporučovanou metodiku PPP – dotazníky sloužící k preidentifikaci nadání a vzorové výukové plány pro podporu nadání. K ověření úrovně nadání, specifických talentů a rozlišení mimořádného nadání a aktuální částečné akcelerace vývoje u žáků doporučujeme rodičům konzultaci v PPP. Podněty pro práci s těmito dětmi čerpáme z doporučení odborného pracoviště, v rámci DVPP a samostudia pedagogů pak v nejnovější literatuře k danému tématu a vysíláním pedagogů na odborné semináře k tématu. Zaměřujeme se i na problematiku tzv. „dvojí výjimečnosti“, kdy se může i u mimořádně nadaného žáka objevit zároveň některá ze specifických poruch. V těchto případech je spolupráce s odborným poradenským zařízením klíčová. Naším cílem je co nejefektivnější zapojení talentovaného žáka do procesu učení, rozvíjení osobnosti žáků i ve volném čase a postupné vybavování žáků kompetencemi, aby vlastní talent mohli rozvíjet i v dalším období svého vzdělávání.

Prostředky-postupy, které škola využívá při práci s dětmi mimořádně nadanými:

- vyhledávání žáků mimořádně nadaných (systematické sledování žáků při školní práci, informovanost o jejich zájmové sféře)
- rozhovory se žáky a jejich rodiči
- spolupráce s PPP
- individuální vzdělávací plány (doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu)
- zadávání specifických úkolů
- zapojení do zájmové činnosti (matematika, práce na PC, klub zvědavých dětí)
- nabízení možnosti sebe prezentace (soutěže různého charakteru, výklad pro spolužáky)
- zaměření se na vhodnou socializaci (tolerance, zájem o druhé)
- vnitřní diferenciaci ve třídě (práce ve skupinách)
- účast ve výuce se staršími žáky

4.10 Primární prevence sociálně patologických jevů

Prevence je v naší škole vnímána jako „učení se životu“, podpora dobrého. Je přirozenou součástí výuky a výchovy dětí a neformálně prolíná celým životem školy.

Cíle preventivního působení jsou zaměřeny do čtyř základních oblastí: výchova ke zdravému životnímu stylu; rozvoj a podpora sociálních kompetencí; posilování sebevědomí, vytváření kladných životních postojů a hodnotových žebříčků; rozvoj dovedností, které vedou k odmítání všech forem sebe destrukce, projevu agresivity a porušování zákona.

Školní metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Školní preventivní strategii“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky – otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat. Na I. stupni je prevence prováděna pod heslem „Nenič své chytré tělo“, na II. stupni „Jak být sám sebou“. Při primární prevenci je velký důraz kladen na třídnické hodiny (mapování vztahů v třídním kolektivu, otevřená komunikace o problému apod.). Důležitou součástí preventivního programu je také zapojení žáků do volnočasových aktivit (školní klub, zájmové kroužky). Do oblasti prevence jsou zapojováni žáci i prostřednictvím žákovského školního parlamentu.

Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech školní metodik prevence koordinuje postup, svolává setkání s rodiči, konzultuje se žáky, nabízí jim podporu a poradenství. Řešení problémů spojených s drogami je zpracováno v materiálu „Postup školy v případech souvisejících s drogami“.

Preventivní strategie zahrnuje i spolupráci s institucemi a organizacemi pracujícími v oblasti prevence sociálně patologických jevů, využívá vybrané programy a projekty.

4.11 Řízení a organizace výuky

V organizaci vyučování je za základní jednotku považován ročník. Pro jednotlivé ročníky jsou vypracovány osnovy školního vzdělávacího plánu, na jehož základě vyučující připravují učební plán pro konkrétní jednotlivou třídu či pracovní skupinu na daný školní rok. Kontrolu návaznosti a úplnosti jednotlivých učebních plánů zajišťují „garanti předmětů a oblastí“, které jmenuje vedení školy.

Učitelé v ročníku společně plánují vyučovací proces a koordinují výuku jednotlivých vzdělávacích oblastí tak, aby výuka tvořila smysluplný celek. Učitelé společně v rámci metodického sdružení a předmětových komisí připravují celoroční plán výuky a připravují a realizují čtvrtletní projekty.

V práci učitelů jsou podporovány aktivity tzv. vzájemných hospitací, které mají vnést do pedagogického procesu tvořivý přístup a prvky sebereflexe.

Do výuky je často zařazována práce dětí ve skupinách, některé výukové oblasti jsou rozčleněny čtvrtletně a jsou využívány k tvorbě týmových projektů. Spolupráce a učení se jeden od druhého, zvyšuje efektivitu vzdělávání.

4.12 Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Dlouhodobé projekty školy:

- říjen 2009 – říjen 2010 – Výstavba školního bazénu se slanou vodou (EU)
- únor 2010 – červen 2012 - Prezentační a interaktivní zpracování výstupů školního vzdělávacího programu pro účely podpory interaktivní výuky, školní autoevaluace a e-learningu (ESF)
- červenec 2011 – prosinec 2013 – Upgrade školy neomezených možností (ESF)
 - o V rámci projektu EU peníze školám dochází během školních roků 2011/2012 a 2012/2013 k využití individualizačních šablon dle projektového záměru „Škola neomezených možností a její upgrade“. V rámci tohoto projektu je popsán systém rozdělování žáků i individuální postupy výuky v jednotlivých skupinách.

-

Mezinárodní spolupráce:

- dlouhodobá spolupráce s rakouskými příhraničními volejbalovými oddíly při sportovní přípravě
- dlouhodobá spolupráce se slovenskými volejbalovými oddíly při sportovní přípravě

5. Učební plány

5.1.1 Učební plán školního vzdělávacího programu „Škola neomezených možností“ ver. 2006

Předmět	Ročník									Po stupních			
	I.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Min. I.st.	Součet I.st.	Min. II.st.	Součet II.st.
Český jazyk a literatura	9	10	9	7	7	5	4	4	4	38	42	16	17
1. cizí jazyk	x	x	3	3	3	3	3	3	3	9	9	12	12
Matematika	4	5	5	5	5	4	4	4	5	22	24	16	17
Člověk a jeho svět	2	2	2	3	4	x	x	x	x	12	13	0	0
Chemie	x	x	x	x	x	x	x	1	2	0	0	22	24
Fyzika	x	x	x	x	x	1	2	2	1				
Přírodopis	x	x	x	x	x	2	2	2	1				
Zeměpis	x	x	x	x	x	2	2	2	1				
Ekologická výchova	x	x	x	x	x	x	x	x	1				
Dějepis	x	x	x	x	x	2	1	2	2	0	0	12+2*	14
Výchova k občanství a zdraví	x	x	x	x	x	1	2	1	2				
Člověk a společnost	x	x	x	x	x	x	x	1	x				
Tělesná výchova	2	2	3	3	2	3	2	2	2	10	12	11-2*	9
Umění a kultura	2	2	2	3	3	3	3	2	2	12	12	10	10
Informační technologie	x	x	x	x	1	2	x	x	x	1	1	1	2
Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	1	1	1	1	5	5	4	4
Volitelné předměty	x	x	x	x	x	1	4	4	4	0	0	3	13
Týdenní dotace/ročník	20	22	25	25	26	30	30	31	31				
Dotace na I. a II. st.	118					122							
Maximum	22	22	26	26	26	30	30	32	32				
Minimum	18	18	22	22	22	28	28	30	30				
Dotace na I. a II. st.	118					122							

* Náplň vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví* je rozdělena mezi předměty *Tělesná výchova*, *Přírodopis* a *Výchova k občanství a zdraví*, k čemuž jsou uzpůsobeny i časové dotace těchto předmětů.

5.1.2 Učební plán školního vzdělávacího programu „Škola neomezených možností“ ver. 2011

Předmět	Ročník									Po stupních			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Min. I.st.	Součet I.st.	Min. II.st.	Součet II.st.
Český jazyk a literatura	9	9	10	8	7	5	4	4	4	38	43	16	17
1. cizí jazyk	1	1	2	3	3	3	3	3	3	9	10	12	12
Matematika	4	5	5	5	5	4	4	4	5	22	24	16	17
Člověk a jeho svět	2	2	2	3	4	x	x	x	x	12	13	0	0
Chemie	x	x	x	x	x	x	x	1	2	0	0	22	24
Fyzika	x	x	x	x	x	1	2	2	1				
Přírodopis	x	x	x	x	x	2	2	2	1				
Zeměpis	x	x	x	x	x	2	2	2	1				
Ekologická výchova	x	x	x	x	x	x	x	x	1	0	0	12+2*	14
Dějepis	x	x	x	x	x	2	1	2	2				
Výchova k občanství a zdraví	x	x	x	x	x	1	2	1	2				
Člověk a společnost	x	x	x	x	x	x	x	1	x				
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	3	2	2	2	10	10	11-2*	9
Umění a kultura	2	2	2	3	3	3	3	2	2	12	12	10	10
Informační technologie	x	x	x	x	1	2	x	x	x	1	1	1	2
Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	1	1	1	1	5	5	4	4
Volitelné předměty	x	x	x	x	x	1	4	4	4	0	0	3	13
Týdenní dotace/ročník	21	22	24	25	26	30	30	31	31				
Dotace na I. a II. st.	118					122							
Maximum	22	22	26	26	26	30	30	32	32				
Minimum	18	18	22	22	22	28	28	30	30				
Dotace na I. a II. st.	118					122							

* Náplň vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví* je rozdělena mezi předměty *Tělesná výchova*, *Přírodopis* a *Výchova k občanství a zdraví*, k čemuž jsou uzpůsobeny i časové dotace těchto předmětů.

5.1.3 Učební plán školního vzdělávacího programu „Škola neomezených možností“ třídy s Montessori principy výuky – 1. stupeň

Předmět	Ročník									Po stupních			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Min. I.st.	Součet I.st.	Min. II.st.	Součet II.st.
Český jazyk a literatura	9	9	10	8	7	----	----	----	----	38	43	16	----
Anglický jazyk	1	1	2	3	3	----	----	----	----	9	10	12	----
Matematika	4	5	5	5	5	----	----	----	----	22	24	16	----
Kosmická výchova*	5	5	5	7	8	----	----	----	----	29*	30*	0	----
Chemie	x	x	x	x	x	----	----	----	----	0	0	22	----
Fyzika	x	x	x	x	x	----	----	----	----				
Přírodopis	x	x	x	x	x	----	----	----	----				
Zeměpis	x	x	x	x	x	----	----	----	----				
Ekologická výchova	x	x	x	x	x	----	----	----	----	0	0	12+2	----
Dějepis	x	x	x	x	x	----	----	----	----				
Výchova k občanství a zdraví	x	x	x	x	x	----	----	----	----				
Člověk a společnost	x	x	x	x	x	----	----	----	----	10	10	11-2	----
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	----	----	----	----	1	1	1	----
Informační technologie	x	x	x	x	1	----	----	----	----	0	0	3	----
Volitelné předměty	x	x	x	x	x	----	----	----	----	21	22	24	25
Týdenní dotace/ročník	21	22	24	25	26	----	----	----	----	118			
Dotace na I. a II. st.										----			
Maximum	22	22	26	26	26	30	30	32	32				
Minimum	18	18	22	22	22	28	28	30	30				
Dotace na I. a II. st.										118			
										122			

* Předmět „Kosmická výchova“ v sobě sdružuje vzdělávací oblasti „Člověk a jeho svět“, „Umění a kultura“ a „Člověk a svět práce“, čemuž odpovídají i minimální a skutečné dotace tohoto předmětu na 1. stupni ZŠ.

5.2 Poznámky k učebnímu plánu

5.2.1 Předměty projektově zaměřené

- Ekologická výchova (9. ročník) – předmět zahrnující ekologické aspekty ze zeměpisu a přírodopisu, obsahující řadu krátkodobých projektů.
- Člověk a společnost (8. ročník) - čtvrtletní projektové vyučování zahrnující dějepis, výchovu k občanství a zdraví.
- Umění a kultura (8. + 9. ročník) - čtvrtletní hudební a výtvarné projekty.

5.2.2 Nabídka volitelných předmětů v jednotlivých ročnících

a) verze 2006

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Volitelné předměty						Vol	Vol	Vol	Vol	ST – zvolí při vstupu do ST 6.třída 1 hod., 7.-9. třída 2 hodiny
						x	Vol	Vol	Vol	
							2.cizí j.	2.cizí j.	2.cizí j.	NST i ST buď 2.cizí jazyk nebo alternativy 7.-9. třída 2 hodiny
							2.cizí j.	2.cizí j.	2.cizí j.	
							Cma	C1.cj	Cčj	
							C1.cj	Cčj	Cma	
						Drv	Ssw	Ssw	Spp	NST 6.třída 1 hodina, 7.-9. třída 2 hodiny dalších volitelných před.
						Sma	Sčj	Sma	Sčj	
						x	Ssp	Sv	Sv	
Nepovinné předměty				Sv	Sv	plavání	plavání	plavání	plavání	ST – doporučeně

Vysvětlivky:

- ST – sportovní třída, NST – nesportovní třída,
- pokud žák vstoupí v 6. ročníku do sportovní třídy, vybírá tímto automaticky volitelný předmět *Volejbal* v uvedených časových dotacích,
- na začátku 7. ročníku si žák sportovní i nesportovní třídy vybere pro 7. - 9. ročník buď výuku 2. cizího jazyka nebo navštěvuje předměty *Cvičení z matematiky*, *Cvičení z českého jazyka* a *Cvičení z 1. cizího jazyka*.
- žáci nesportovních tříd si pak dále vybírají:
 - v 6. ročníku 1 předmět z nabídky dvou,
 - v 7. – 9. ročníku 2 předměty z nabídky tří,
- žákům sportovních tříd je po dobu studia doporučena nepovinná hodina předmětu *Plavání*
- ve čtvrtém a pátém ročníku je žákům nabídnut nepovinný předmět *Sportovní výchova*, připravující žáky ke vstupu do sportovní volejbalové třídy. Alternativně může být tento nepovinný předmět zařazen pouze jako zájmový útvar.

Orientační popis volitelných předmětů:

- **Drv – Dramatická výchova** je učení zkušeností, tj. jednáním, osobním nezprostředkovaným poznáváním sociálních vztahů a dějů. Je založena na prozkoumávání, poznávání a chápání mezilidských vztahů, situací a vnitřního života lidí, reálných i fantazií vytvořených. Toto prozkoumávání a poznávání se děje ve fiktivní situaci prostřednictvím hry v roli, dramatického jednání v situaci. Je zaměřena na rozvoj a obohacování obrazotvornosti, dává příležitost k legitimnímu ventilování citů, ovlivňuje fungování a kvalitu vztahů ve skupině, vede k samostatnému, osobitému myšlení. Rozvíjí správné komunikační techniky a kultivovaný mluvený a pohybový projev,
- **Sma – Seminář z matematiky** slouží zejména k prohloubení učiva probíraného v matematice a k rozvíjení logického myšlení,
- **Sčj – Seminář z českého jazyka** slouží k prohloubení učiva probíraného v českém jazyce. Vhodné jako doplněk přípravy na přijímací zkoušky z českého jazyka na SŠ,

- **Sv - Sportovní výchova** je předmětem pro žáky se zájmem o sport a pohyb,
- **Ssw – Svět softwaru** navazuje na předmět Informační technologie, prohlubuje uživatelské znalosti v základním softwaru. Předmět je nabízen ve dvou na sebe nezávislých blocích v 7. a 8. ročníku,
- **Vol – Volejbal** je určen pro výuku volejbalu a plážového volejbalu pro žáky sportovních tříd,
- **Spp – Seminář z přírodovědných předmětů** je zaměřen na prohloubení znalostí z přírodovědných předmětů zejména projektovým způsobem,
- **Ssp – Seminář ze společenských věd** je zaměřen na prohloubení znalostí ze společenských věd zejména projektovým způsobem,
- **C1.cj – Cvičení z 1. cizího jazyka** umožňuje žákům dokonalejší osvojení již studovaného cizího jazyka, a to zejména při poslechu s porozuměním a při samostatném ústním vyjadřování,
- **Cčj - Cvičení z českého jazyka** slouží k procvičení učiva probíraného v českém jazyce různými formami,
- **Cma - Cvičení z matematiky** slouží k procvičení učiva probíraného v matematice různými formami.

b) verze 2011

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Volitelné předměty						Vol	Vol	Vol	Vol	ST – zvolí při vstupu do ST 6.třída 1 hod., 7.-9. třída 2 hodiny
						x	Vol	Vol	Vol	
							2.cizí j.	2.cizí j.	2.cizí j.	NST i ST buď 2.cizí jazyk nebo alternativy 7.-9. třída 2 hodiny
							2.cizí j.	2.cizí j.	2.cizí j.	
							Cma	C1.cj	Cčj	
							C1.cj	Cčj	Cma	
						Drv	Ssw	Ssw	Spp	NST 6.třída 1 hodina, 7.-9. třída 2 hodiny dalších volitelných před.
						Sma	Sčj	Sma	Sčj	
						x	Ssp	Sv	Sv	
Nepovinné předměty	Mp	Mp	Mp	Sv	Sv	plavání	plavání	plavání	plavání	ST – doporučeně

Vysvětlivky:

- ST – sportovní třída, NST – nesportovní třída,
- pokud žák vstoupí v 6. ročníku do sportovní třídy, vybírá tímto automaticky volitelný předmět *Volejbal* v uvedených časových dotacích,
- na začátku 7. ročníku si žák sportovní i nesportovní třídy vybere pro 7. - 9. ročník buď výuku 2. cizího jazyka nebo navštěvuje předměty *Cvičení z matematiky*, *Cvičení z českého jazyka* a *Cvičení z 1. cizího jazyka*.
- žáci nesportovních tříd si pak dále vybírají:
 - v 6. ročníku 1 předmět z nabídky dvou,
 - v 7. – 9. ročníku 2 předměty z nabídky tří,
- žákům sportovních tříd je po dobu studia doporučena nepovinná hodina předmětu *Plavání*
- ve čtvrtém a pátém ročníku je žákům nabídnut nepovinný předmět *Sportovní výchova*, připravující žáky ke vstupu do sportovní volejbalové třídy. Alternativně může být tento nepovinný předmět zařazen pouze jako zájmový útvar.
- v prvním až třetím ročníku je žákům nabídnut nepovinný předmět *Míčová příprava*, připravující žáky k míčové obratnosti a zdatnosti. Alternativně může být tento nepovinný předmět zařazen pouze jako zájmový útvar.

Orientační popis volitelných předmětů:

- **Drv – Dramatická výchova** je učení zkušeností, tj. jednáním, osobním nezprostředkovaným poznáváním sociálních vztahů a dějů. Je založena na prozkoumávání, poznávání a chápání mezilidských vztahů, situací a vnitřního života lidí, reálných i fantazií vytvořených. Toto prozkoumávání a poznávání se děje ve fiktivní situaci prostřednictvím hry v roli, dramatického jednání v situaci. Je zaměřena na rozvoj a obohacování obrazotvornosti, dává příležitost k legitimnímu ventilování citů, ovlivňuje fungování a kvalitu vztahů ve skupině, vede k samostatnému, osobitému myšlení. Rozvíjí správné komunikační techniky a kultivovaný mluvený a pohybový projev,
- **Sma – Seminář z matematiky** slouží zejména k prohloubení učiva probíraného v matematice a k rozvíjení logického myšlení,
- **Sčj – Seminář z českého jazyka** slouží k prohloubení učiva probíraného v českém jazyce. Vhodné jako doplněk přípravy na přijímací zkoušky z českého jazyka na SŠ,
- **Sv - Sportovní výchova** je předmětem pro žáky se zájmem o sport a pohyb,
- **Mp – Míčová příprava** slouží pro rozvoj míčové obratnosti a zdatnosti
- **Ssw – Svět softwaru** navazuje na předmět Informační technologie, prohlubuje uživatelské znalosti v základním softwaru. Předmět je nabízen ve dvou na sebe nezávislých blocích v 7. a 8. ročníku,
- **Vol – Volejbal** je určen pro výuku volejbalu a plážového volejbalu pro žáky sportovních tříd,
- **Spp – Seminář z přírodovědných předmětů** je zaměřen na prohloubení znalostí z přírodovědných předmětů zejména projektovým způsobem,
- **Ssp – Seminář ze společenských věd** je zaměřen na prohloubení znalostí ze společenských věd zejména projektovým způsobem,
- **C1.cj – Cvičení z 1. cizího jazyka** umožňuje žákům dokonalejší osvojení již studovaného cizího jazyka, a to zejména při poslechu s porozuměním a při samostatném ústním vyjadřování,
- **Cčj - Cvičení z českého jazyka** slouží k procvičení učiva probíraného v českém jazyce různými formami,
- **Cma - Cvičení z matematiky** slouží k procvičení učiva probíraného v matematice různými formami.

c) verze pro třídy Montessori principy

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Nepovinné předměty	Kaj	Kaj	Kaj	Kaj	Kaj
	Kaj	Kaj	Kaj	Kaj	Kaj
	Kaj	Kaj	Kaj	Kaj	Kaj
	Znj	Znj	Znj	Znj	Znj
	Mp	Mp	Mp	Sv	Sv

Vysvětlivky:

- ve všech ročnících jsou vedle výuky anglického jazyka nabídnuty konverzace v anglickém jazyce a základy německého jazyka, kde pracují s dětmi i rodilí mluvčí
- ve čtvrtém a pátém ročníku je žákům nabídnut nepovinný předmět *Sportovní výchova*, připravující žáky ke vstupu do sportovní volejbalové třídy. Alternativně může být tento nepovinný předmět zařazen pouze jako zájmový útvar.
- v prvním až třetím ročníku je žákům nabídnut nepovinný předmět *Míčová příprava*, připravující žáky k míčové obratnosti a zdatnosti. Alternativně může být tento nepovinný předmět zařazen pouze jako zájmový útvar.

5.3 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Tématické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Některá průřezová témata jsou zařazena jako vlastní vyučovací předmět, většina jich je ovšem integrována do jiných vyučovacích předmětů. Zařazení jednotlivých tématických okruhů průřezových témat je uvedeno v osnovách vyučovacích předmětů a v následujícím přehledu:

5.3.1 Začlenění průřezových témat – I.stupeň

Průřez.téma	Předmět	Ročník	Dílčí téma	Učivo	Poznámky
1. Osobnostní a sociální výchova A. Rozvoj schopností poznávání B. Sebepoznání a sebepojetí C. Seberegulace a sebeorganizace D. Psychohygiena E. Kreativita F. Poznávání lidí G. Mezilidské vztahy I. Komunikace J. Kooperace a kompetice K. Řešení problémů a roz.dovednosti L. Hodnoty, postoje, praktická etika	Čj	1.	A	Příprava na správné čtení	Čtení
	Čj	1.	B	Kontrola písemných projevů	Písemný projev
	Čj	1.	C,D	Základní hygienické návyky při psaní	
	Čj	1.	E	Aktivní reakce při poslechu, otázky	Naslouchání
	Čj	1.	F,G, I	Hodnocení poslechů textů, oslovení a ukončení dialogu	Mluvený projev
	Čj	2.	A	Pozorné čtení, význam slova	
	Čj	2.	I	Omluva, prosba	
	Čj	3.	G, I	Blahopřání, omluvenka	Písemný projev
	Čj	3.	J	Spolupráce a komunikace	Dramatická výchova
	Čj	4.	I,K,L	Zážitkové čtení a naslouchání (dojmy)	Literární výchova
	Čj	5.	A	Znalost orient. prvků, věcné čtení	
	Čj	5.	C,E,G,I	Ovládání mimojazykových prostředků řeči	Mluvený projev
	Uk	1.-5.	A,D,E,G	Vokální činnosti, pěvecký a mluvní projev, vokální improvizace, hudebně pohybové činnosti	
	Uk	2.-5.	C,F,J	hudebně pohybové činnosti	
	Uk	3.-5.	B,I	hudebně pohybové činnosti	
	Uk	4.-5.	L	hudebně pohybové činnosti	
	Uk	1.	A-L	Tématické práce	Ilustrace pohádek
	Uk	2.	A-L	Tématické práce, Organizace prostoru a modelování	Prázdninové zážitky, vánoční ozdoby
	Uk	3.	A-L	Tématické práce	Zajímavý zážitek
	Uk	4.	A-L	Tématické práce, výtvarné umění a životní prostředí	Lidové vánoční zvyky, zimní sporty
	Uk	5.	A-L	Tématické práce	Zimní radovánky
	Čsv	4.	A	Česká republika	
	Čsv	4.	I, J	Mapy – společná práce s mapou	
	Čsv	4.	F,G,I	Region – osídlení, kultura	
	Čsv	4.	A,F,L	Orientace v čase	
	Čsv	4.	A,C,F,G,L	Regiony ČR	
	Čsv	4.	A-L	Regionální památky, báje, mýty, pověsti	
	Čsv	5.	A-L	Naše vlast, Evropa a svět, právo a spravedlnost, základní globální problémy životního prostředí, aj.	
	Čsv	1.-3.	B	Rodina, současnost a minulost v našem životě, lidské	

ZŠ Prokopa Diviše a MŠ, Znojmo – Přímětice 569
Školní vzdělávací program

				tělo	
	Čsv	1.-3.	C	Orientace v čase a časový řád, péče o zdraví, návykové látky a zdraví	
	Čsv	1.-3.	D-L	Soužití lidí, chování lidí	
	Čsv	1.-3.	E-G	Základní globální problémy	
	Čsv	1.-3.	D	Péče o zdraví	
	Čsv	1.-3.	F, I, L	Osobní bezpečí	
	Čsv	1.-3.	G,I	Rodina	
	Čsv	1.-3.	G	Právo a spravedlnost	
	Ma	1.	A	Geometrie v prostoru	Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
	Ma	2.-5.	F, K	Slovní úlohy, Orientace v čase	Cvičení smyslového vnímání, dovedností, zapamatování, řešení problémů
	Ma	4.-5.	C	Rozvržení úkolů podle obtížností	Organizace vlastního času, plnění školních povinností
	IT	5.	A,K	Všechna témata	
	Nj	3.-5.	A	Cvičení dovednosti zapamatování si	Slovní zásoba
	Nj	3.-5.	C	Plánování učení (jak se správně učit)	
	Nj	3.-5.	F	Rozhovory na téma já a moje rodina, hobby, apod.	
	Nj	3.-5.	H	Komunikace v běžných život.situacích	Pozdrav, poděkování,.
	Sp	1.-5.	A	Cvičení vnímání, pozornosti a soustředění	
	Sp	1.-5.	E	Vlastní nápady, originalita, tvořivost	
	Sp	1.-5.	I	Dokáže navazovat na jiné (práce ve skupině), rozvíjení vlastní myšlenky, odstoupení od vlastního názoru	
	Sp	4.-5.	G	První pomoc při úrazu	
2. Výchova demokratického občana A. Občanská společnost a škola	Čsv	4.	B,C,D	ČR – naše vlast	
	Čsv	4.	B	Mapa ČR	
	Čsv	4.	C	Současnost v našem světě	

ZŠ Prokopa Diviše a MŠ, Znojmo – Přímětice 569
Školní vzdělávací program

B. Občan, občanská společnost a stát C. Formy participace občanů v politickém životě D. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Čsv	4.	D	Regiony ČR	
	Čsv	4.	A-D	Minulost kraje a předků	
	Čsv	5.	A-D	Právo a spravedlnost	
	Čsv	1.-3.	A	Právo a spravedlnost	
	Čsv	1.-3.	B	Soužití lidí, základní globální problémy	
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech A. Evropa a svět nás zajímá B. Objevujeme Evropu a svět C. Jsme Evropané	Uk	4.-5.	A	Vokální činnosti, pěvecký a mluvní projev	
	Uk	1.	C	Dekoratивní práce	Přání ke Dni matek
	Uk	2.	A,B,C	Tematické práce	Vánoční zážitek
	Uk	3.	A,B,C	Výtvarné umění a životní prostředí	Beseda-lidová keramika, kroj
	Uk	4.	A,B,C	Výtvarné umění a životní prostředí	Beseda – Vánoce u nás a ve světě
	Uk	5.	A,B,C	Výtvarné osvojení přírody	Podmořský život
	Čsv	4.	A,B,C	ČR naše vlast, mapy, Evropa, okolní krajina, současné a minulé, ohleduplné chování a ochrana přírody	
	Čsv	4.	C	Regiony ČR	
	Čsv	5.	A,B,C	Naše vlast, Evropa a svět	
	Čsv	5.	C	Životní podmínky	
	Čsv	5.	A,B	Vesmír a Země	
	Čsv	1.-3.	A	Domov, obec, naše vlast, současnost a minulost v našem životě, báje, mýty a pověsti	
	Čsv	1.-3.	B	Naše vlast	
	Ma	3.-4.	A	Tvoření slovních úloh, jízdní řády	Rodinné příběhy, zážitky z dovolené, naši sousedé, práce s penězi, euro, zkušenosti s Evrop., jízdní řády
	Ma	4.	B	Porovnávání, diagramy, tabulky	ČR, Evropa a svět
	IT	5.	B	Grafické editory	Vlajka EU
	IT	5.	A	Samostatné projekty kombinací editorů	Referáty o členech EU

ZŠ Prokopa Diviše a MŠ, Znojmo – Přímětice 569
Školní vzdělávací program

	Nj	4.-5.	A	Zvyky, tradice, kultura německy mluvících zemí, realie	
	Nj	3.-5.	B	Odlišnosti jazyka německého a českého, navázání komunikace	
4. Multikulturní výchova A. Kulturní difference B. Lidské vztahy C. Etnický původ D. Multikulturalita E. Princip sociálního smíru a solidarity	Čj	1.-5.	B,C,D	Poslech a rozbor literárních textů	Literární výchova
	Uk	1.-5.	B	Vokální činnosti, pěvecký a mluvní projev, vokální improvizace, hudebně pohybové činnosti	
	Uk	3.-5.	A,D	hudebně pohybové činnosti	
	Uk	4.-5.	C	hudebně pohybové činnosti	
	Uk	1.	A-E	Dekoratивní práce	Vánoční ozdoba
	Uk	1.	A-E	Modelování a organizace prostoru	Nábytek z krabiček, soužití lidí
	Uk	2.	A-E	Výtvarné umění a životní prostředí	Stará a nová výstavka
	Uk	3.	A-E	Výtvarné umění a životní prostředí	Lidová keramika a kroj
	Uk	4.	A-E	Tematické práce	BESIP – soutěž, autoportrét – různý vzhled, rasy
	Uk	5.	A-E	Tematické práce	Můj kamarád – portrét (lidské rasy)
	Čsv	4.	A	ČR – naše vlast	
	Čsv	4.	C	Mapy, orientace na mapě	
	Čsv	4.	B,C,E	Orientace v čase, dříve a dnes	
	Čsv	4.	A,B,E	Regiony ČR	
	Čsv	5.	A-E	Naše vlast, Evropa a svět, právo a spravedlnost, základní globální problémy životního prostředí	
	Čsv	4.	B	Ochrana přírody	
	Čsv	5.	A,B	Péče o zdraví	
	Čsv	1.-3.	A,B	Soužití lidí	
	Čsv	1.-3.	B	Kultura, základní globální problémy	
	Ma	5.	B	Slovní úlohy, výuka v terénu	Princip slušného chování ve škole i mimo ní

ZŠ Prokopa Diviše a MŠ, Znojmo – Přímětice 569
Školní vzdělávací program

	Nj	3.-5.	D	Význam německého jazyka v dnešní době a jeho vývoj v budoucnosti	
	Sp	1.-3.	A	Kultura stolování, stravování, lidové zvyky a řemesla	
	Sp	4.-5.	A	Využívá prvky lidových tradic (zvyky, řemesla)	
	Sp	4.-5.	B	Společenské chování nejen při stolování	
5. Enviromentální výchova A. Ekosystémy B. Základní podmínky života C. Lidské aktivity a problémy životního prostředí D. Vztah člověka k prostředí	Uk	4.-5.	D	Vokální činnosti, pěvecký a mluvní projev	
	Uk	1.	A-D	Výtvarné osvojování přírody	Zážitky z vycházky
	Uk	2.	A-D	Tématické práce	Hry dětí v přírodě
	Uk	3.	A-D	Modelování a organizace prostoru	Naše obce – sídliště, maketa
	Uk	4.	A-D	Hra s barvou	Barvy podzimu
	Uk	5.	A-D	Hra s barvou	Mlhavý den (tlumené barvy)
	Čsv	4.	C,D	ČR – naše vlast	
	Čsv	4.	A,D	Okolní krajina	
	Čsv	4.	C,D	Současnost a minulost	
	Čsv	5.	A-D	Evropa a svět, základní globální problémy životního prostředí	
	Čsv	4.	A-D	Rozmanitost v přírodě	
	Čsv	5.	A-D	Životní podmínky, Vesmír a Země	
	Čsv	5.	C	Péče o zdraví	
	Čsv	5.	A, B	Partnerství a rodičovství	
	Čsv	5.	B	Osobní bezpečí	
	Čsv	1.-3.	A,C,D	Obec, místní a okolní krajina	
	Čsv	1.-3.	B	Voda a vzduch, nerosty a horniny, půda	
	Čsv	1.-3.	C	Regionální památky	
	Čsv	1.-3.	C,D	Základní globální problémy	
	Sp	1.-3.	B	Základní podmínky pro pěstování rostlin	
	Sp	1.-3.	C	Pěstování nenáročných rostlin, klíčení semen	
	Sp	4.-5.	A	Pozorování přírody, ekosystémy	
	Sp	4.-5.	C	Pěstování rostlin, pěstitelské pokusy	

ZŠ Prokopa Diviše a MŠ, Znojmo – Přímětice 569
Školní vzdělávací program

	Sp	4.-5.	D	Vztah k životnímu prostředí-ekologie	
6. Mediální výchova A. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení B. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality C. Stavba mediálních sdělení D. Vnímání autora mediálních sdělení E. Fungování a vliv médií ve společnosti F. Tvorba mediálního sdělení G. Práce v realizačním týmu	Čj	4.-5.	A,E	Rozlišování různých typů uměleckých a neuměleckých textů	
	Uk	3.-5.	E	Poslechové činnosti	
	Uk	4.-5.	E	Vokální činnosti, pěvecký a mluvní projev	
	Uk	1.	A,B,D	Tematické práce	Pohádky
	Uk	1.-3.	A,B,C,D	Výtvarné umění a životní prostředí	Ilustrování dětských knih – beseda
	Uk	4.	A	Dekoratивní práce	Písmo
	Uk	5.	A,B,C,D	Dekoratивní práce	Různé typy písma
	Uk	5.	A,B,C,D	Výrazové vlastnosti linie	Dekoratивnost písma, obrázkové, klínové, uzlové
	Čsv	4.	B,E	Naše vlast	
	Čsv	4.	E	Mapy – společná práce	
	Čsv	4.	A	Regiony ČR – práce s tiskem	
	Čsv	4.	A-G	Regionální památky – práce v knihovně	
	Čsv	5.	A,B,F,G	Evropa a svět – práce s tiskem	
	Čsv	5.	A-G	Právo a spravedlnost – tisk, Tv, média	
	Čsv	5.	A,B	Vesmír a Země	
	Čsv	5.	A,B,E	Osobní bezpečí	
	Čsv	1.-3.	A	Péče o zdraví	
	Čsv	1.-3.	E	Kultura	
	Ma	5.	C, F	Tabulky, diagramy, grafy	Sestavování příspěvku podle kritérií, příspěvky do školního časopisu
	IT	5.	A,C,F	Textový editor, Samostatné projekty kombinací editorů	Plakát, pozvánka

5.3.2 Začlenění průřezových témat – II.stupeň

Průřez.téma	Předmět	Ročník	Dílčí téma	Učivo	Poznámky
1. Osobnostní a sociální výchova A. Rozvoj schopností poznávání B. Sebepoznání a sebepojetí C. Seberegulace a sebeorganizace D. Psychohygiena E. Kreativita F. Poznávání lidí G. Mezilidské vztahy I. Komunikace J. Kooperace a kompetice K. Řešení problémů a roz.dovednosti L. Hodnoty, postoje, praktická etika	všechny	6.-9.	A,K	řešení problémů; dovednosti pro učení a studium	
	Nj	6.-9.	A-L	Konverzační témata, řešení situací, diskuse	
	Aj	6.-9.	A-L	Konverzační témata, řešení důležitých životních situací, řešení problémových situací – náhlý telefon s cizincem, setkání na ulici apod.	Rozhovory, sociální hry, výměna zkušeností s cizími školami – www.etwinning.net
	Čj	8.	B	Úvaha, subjektivně zabarvený popis	
	Čj	6.	E	Vypravování	
	Čj	9.	F	Charakteristika	
	Čj	9.	G	Úvaha	
	Čj	9.	I	Diskuse	
	Voz	8.	B		
	Voz	8.	C		
	Voz	8.	D		
	Voz	7.	F		
	Voz	7.	G		
	Voz	7.	K		
	Voz	7.	L		
	Př	8.	I	Základy etologie	
	Uk	6.-9.	A-L	Seznamování s vlastním tělem	Tělové zkušenosti, funkce, podoby, proměny organismu, biologické rytmy organismu
	Uk	6.-9.	A-I	Smyslové zážitky	Vůně, zvuk, hmat, chuť, zrak, společné

ZŠ Prokopa Diviše a MŠ, Znojmo – Přímětice 569
Školní vzdělávací program

					hudební zážitky
	Uk	6.-9.	A-D	Sebeuvědomování	Sebeuvědomování v určitém čase, místě a prostoru, deníkové výtvarné záznamy tělových zážitků, sebeprojekce, sny
	IT	6.	B,D	Editor prezentací	Osobní prezentace
	IT	6.	L	E-mail, Počítačová kriminalita	Spam, hoax, viry
2. Výchova demokratického občana A. Občanská společnost a škola B. Občan, občanská společnost a stát C. Formy participace občanů v politickém životě D. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Čsp	8.	A		Projekt
	Čsp	8.	B		Projekt
	Voz	9.	D		
	Uk	6.-9.	B,D	Reflexe a sebereflexe, dodržování pravidel	
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech A. Evropa a svět nás zajímá B. Objevujeme Evropu a svět C. Jsme Evropané	Aj	6.-9.	A-C	Poznávání kultur jiných zemí, základní vědomosti o významných lidech, místa, o kterých bychom měli vědět	Anglické a evropské reálie, využití časopisů ve výuce
	Nj	6.-9.	A-B	Konverzační témata	
	Čj	6.	A	Pohádka, povídky a romány z přírody, romány s dětským hrdinou	Lidová slovesnost, život dětí v jiných zemích
	Čj	7.	A	Pověsti, žánry a formy lyriky	
	It	6.	A	Internet + textový editor, projekt – referáty o jednotlivých členech EU, práce se schránkou	naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
	Ze	7.	A	Evropa	
	Ze	8.	A	Česká republika	

ZŠ Prokopa Diviše a MŠ, Znojmo – Přímětice 569
Školní vzdělávací program

	Ze	6.	B	Světový oceán, polární oblasti, Afrika, Austrálie a Oceánie	Regionální, fyzická, socioekonomická geografie
	Ze	7.	B	Severní a Jižní Amerika, Asie, Evropa	Regionální, fyzická, socioekonomická geografie
	Ze	8.	B	Česká republika	Regionální, fyzická geografie
	Ze	9.	B	Současný svět	
	Ze	7.	C	Evropa	
	Voz	9.	C		evropská integrace, Evropská unie, mezinárodní organizace
	Dě		C	Klíčové mezníky evropské historie, kořeny a zdroje evropské civilizace	
	Uk	6.-9.	A-C	Slohové cykly a návraty	
	Uk	6.-9.	A-C	Sloh jako umělcův jazyk dobově podmíněný	
	Uk	6.-9.	A-C	Znaky, symboly a pohádky evropských národů	
	Uk	6.-9.	A-C	Rituály	
4. Multikulturní výchova A. Kulturní difference B. Lidské vztahy C. Etnický původ D. Multikulturalita E. Princip sociálního smíru a solidarity	Aj	6.-9.	A-E	Specifické rysy jazyků, využití cizího jazyka jako nástroje dorozumění	Spolupráce se zahraničními školami – www.etwinnig.net
	Nj	6.-9.	D	Konverzační témata	
	Čj	8.	A	Obohacování slovní zásoby	
	Čj	9.	D	Výklady o českém jazyce	Specifické rysy jazyků
	Voz	6.	B,D		vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich

ZŠ Prokopa Diviše a MŠ, Znojmo – Přímětice 569
Školní vzdělávací program

					rozdílnosti), osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
	Voz	7.	B		
	Př	8.	C	Lidské rasy	
	Ze	6.	C,D	Světový oceán, polární oblasti, Afrika, Austrálie a Oceánie	
	Ze	7.	C,D	Severní a Jižní Amerika, Asie, Evropa	
	Ze	9.	A-D	Současný svět	
	Čsp	8.	D		Projekt
	Čsp	8.	E		Projekt
	Uk	6.-9.	A,C,D	Mytologie – jedinečnost kultur a etnik	
	Uk	6.-9.	A,C,D	Setkávání s minulými kulturami	
	Př	6.	A	Země, obratlovci, stavba rostlinného těla, dvouděložné systémy	U každého tématu příklady ekosystémů, ohrožené druhy
5. Enviromentální výchova A. Ekosystémy B. Základní podmínky života C. Lidské aktivity a problémy životního prostředí D. Vztah člověka k prostředí	Př	7.	A	Buňka, jednobuněční a mnohobuněční živočichové, rostliny	U každého tématu příklady ekosystémů, ohrožené druhy
	Ze	6.	A,B	Mapy, přírodní sféry Země	
	Ze	6.	B	Vesmír a hvězdy, sluneční soustava	
	Fy	8.	B,C,D	Energie	Zdroje energie, získávání energie, úspory energie
	Fy	9.	B	Jaderná energie	
	Ch	8.	B,C,D	Voda, vzduch	Význam vody a vzduchu, ochrana vody a vzduchu
	Ch	9.	C,D	Chemie a společnost	Vliv vybraných chem.láték na ŽP

ZŠ Prokopa Diviše a MŠ, Znojmo – Přímětice 569
Školní vzdělávací program

	Ekv	9.	A	Ekosystém a jeho složky	projekty
	Ekv	9.	B	Podmínky života	projekty
	Ekv	9.	C	Stav životního prostředí	projekty
	Ekv	9.	D	Člověk biosféra, ochrana přírody	projekty
	Spr	8.	D		okrajově
	Spr	6.	D	Suroviny	Šetření surovinami, využívání odpadů
	Uk	6.-9.	D	Příroda	Obnovit styk s přírodou, poučení z jejich původních hodnot, citlivost k elementárním kvalitám, strukturace
	Uk	6.-9.	D	Vesmír	Makrosvět a mikrosvět, vztahovost věcí a jevů, vhled do struktury, části v celek
	Uk	6.-9.	D	Čas	Moment žitého času
	Aj	6.-9.	A,C,D	Uplatnění výrazových prostředků, schopnost využít mluvený i psaný projev, porozumění mluvenému projevu rodilého mluvčího	Časopisy, poslech neznámého textu, četba anglických knih
6. Mediální výchova A. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení B. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality C. Stavba mediálních sdělení D. Vnímání autora mediálních sdělení E. Fungování a vliv médií ve společnosti F. Tvorba mediálního sdělení	Nj	6.-9.	A,E	Konverzační témata	
	Čj	9.	A	Diskuse	
	Čj	6.	B	Zpráva a oznámení	
	Čj	7.	C	Pozvánka	
	Čj	9.	D	Jazyková kultura	
	Čj	8.	E	Úvaha	
	Voz	6.	E		vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)
	Voz	9.	E		role médií v

ZŠ Prokopa Diviše a MŠ, Znojmo – Přímětice 569
Školní vzdělávací program

G. Práce v realizačním týmu					politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam), role médií v politických změnách
	Čj	9.	F	Publicistické útvary	
	Ekv, Čsp, Uk a jiné	6.-9.	G	Projekty, skupinové práce	
	Uk	6.-9.	A-F	Reklama	
	Uk	6.-9.	A-F	Výrazové prostředky médií	Obrazové záznamy, písmo, zvuk-rytmus, hlasitost-linie
	Uk	6.-9.	A-F	Dějové a pohybové situace	
	IT	6.	A, C	Editor prezentací	Rysy správné prezentace
	IT	6.	F	Editor prezentací	Osobní prezentace
	SSW	7.-8.	A-G	Projekty v jednotlivých editorech	

5.4 Přechodové učební plány

Vzhledem k faktu, že rozdíly v hodinových dotacích pro jednotlivé předměty ve verzích 2006 a 2011 jsou pouze v 1.-4. ročníku, je od školního roku 2011/2012 uplatněna v 1., 5., 6., 7., 8., 9. ročníku verze 2011 a u zbývajících třech ročníků (2.,3.,4.) jsou nasazeny přechodové plány tak, aby celkové hodinové dotace za stupeň v jednotlivých předmětech i v souhrnu byly v souladu s RVP.

Popis jednotlivých přechodových variant:

- V2011a – oproti verzi 2006 je ponížena jedna hodina českého jazyka a navýšena jedna hodina prvního cizího jazyka. Pro tuto verzi jsou upravené příslušné osnovy anglického jazyka, v českém jazyce ke změně nedochází, plánované učivo bude probráno při dané hodinové dotaci.
- V2006a – oproti verzi 2006 je navýšena jedna hodina českého jazyka na úkor jedné hodiny tělesné výchovy z důvodu výstavby školního bazénu, který umožňuje absolvovat plavecký výcvik bez časového navýšení hodin tělesné výchovy. Tato změna nemá žádný vliv na osnovy v daných předmětech.

5.4.1 Školní rok 2011/2012

2011/2012	Ročník												
	1.	2.	3.	4.	5.	6. st	6. nst	7. st	7. nst	8. st	8. nst	9. st	9. nst
<i>Učební dokumenty</i>	<i>v11</i>	<i>v11a</i>	<i>v06a</i>	<i>v06a</i>	<i>v11</i>	<i>v11</i>	<i>v11</i>	<i>v11</i>	<i>v11</i>	<i>v11</i>	<i>v11</i>	<i>v11</i>	<i>v11</i>
Český jazyk a literatura	9	9	10	8	7	5	5	4	4	4	4	4	4
1. cizí jazyk	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	4	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4
Člověk a jeho svět	2	2	2	3	4	x	x	x	x	x	x	x	x
Chemie	x	x	x	x	x	x	x	x	x	1	1	2	2
Fyzika	x	x	x	x	x	1	1	2	2	2	2	2	2
Přírodopis	x	x	x	x	x	2	2	2	2	2	2	2	2
Zeměpis	x	x	x	x	x	2	2	2	2	2	2	2	2
Ekologická výchova	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dějepis	x	x	x	x	x	2	2	1	1	2	2	1	2
Výchova k občanství a zdraví	x	x	x	x	x	1	1	2	2	1	1	x	x
Člověk a společnost	x	x	x	x	x	x	x	x	x	1	1	x	x
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	3	3	2	2	2	2	5	2
Umění a kultura	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	x	x
Informační technologie	x	x	x	x	1	2	2	x	x	x	x	x	x
Svět práce	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	x	x
Dílňky	x	x	x	x	x	1 h/d	1 h/d	1 h	1 h	x	x	x	x
Vaření	x	x	x	x	x	1 d/h	1 d/h	1 d	1 d	x	x	1 h	1 h
Domácnost	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Svět práce	x	x	x	x	x	x	x	x	x	1	1	x	x
<i>Volitelné předměty:</i>	x	x	x	x	x	1	1	4	4	4	4	1	3
Dramatická výchova	x	x	x	x	x	x	1	x	x	x	x	x	x
Matematický seminář	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Seminář z českého jazyka	x	x	x	x	x	x	x	x	2	x	x	x	2
Společenskovední seminář	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Přírodovědný seminář	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Svět softwaru	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	2	x	x
Volejbal	x	x	x	x	x	1	x	2	x	2	x	x	x
2. cizí jazyk	x	x	x	x	x	x	x	2	2	2	2	2	2
Cvičení z 1.cizího jazyka	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Cvičení z českého jazyka	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Cvičení z matematiky	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

ZŠ Prokopa Diviše a MŠ, Znojmo – Přímětice 569
Školní vzdělávací program

Sportovní výchova	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	
<i>Nepovinné předměty:</i>	1	1	1	1	1	1	x	1	x	1	x	1	x
Sportovní výchova	x	x	x	1	1	x	x	x	x	x	x	x	x
Míčová příprava	1	1	1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Plavání	x	x	x	x	x	1	x	1	x	1	x	x	x
Týdenní dotace/roč.	21	22	25	25	26	30	30	30	30	31	31	31	31

nabídnut výběr

nabídnut výběr

5.4.2 Školní rok 2012/2013

Popis jednotlivých přechodových variant:

- V2011a – oproti verzi 2006 je navýšena jedna hodina českého jazyka na úkor jedné hodiny tělesné výchovy z důvodu výstavby školního bazénu, který umožňuje absolvovat plavecký výcvik bez časového navýšení hodin tělesné výchovy. Tato změna nemá žádný vliv na osnovy v daných předmětech. Časová dotace anglického jazyka zůstává nezměněna (nebyla absolvována výuka cizího jazyka v 1. ročníku), v tomto předmětu se vyučuje podle upravených osnov anglického jazyka.
- V2006a – oproti verzi 2006 je navýšena jedna hodina českého jazyka na úkor jedné hodiny tělesné výchovy z důvodu výstavby školního bazénu, který umožňuje absolvovat plavecký výcvik bez časového navýšení hodin tělesné výchovy. Tato změna nemá žádný vliv na osnovy v daných předmětech.

2012/2013	Ročník												
	1.	2.	3.	4.	5.	6. st	6. nst	7. st	7. nst	8. st	8. nst	9. st	9. nst
<i>Učební dokumenty</i>	v11	v11	v11a	v06a	v11	v11	v11	v11	v11	v11	v11	v11	v11
Český jazyk a literatura	9	9	10	8	7	5	5	4	4	4	4	4	4
1. cizí jazyk	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	4	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4
Člověk a jeho svět	2	2	2	3	4	x	x	x	x	x	x	x	x
Chemie	x	x	x	x	x	x	x	x	x	1	1	2	2
Fyzika	x	x	x	x	x	1	1	2	2	2	2	2	2
Přírodopis	x	x	x	x	x	2	2	2	2	2	2	2	2
Zeměpis	x	x	x	x	x	2	2	2	2	2	2	2	2
Ekologická výchova	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dějepis	x	x	x	x	x	2	2	1	1	2	2	1	2
Výchova k občanství a zdraví	x	x	x	x	x	1	1	2	2	1	1	x	x
Člověk a společnost	x	x	x	x	x	x	x	x	x	1	1	x	x
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	3	3	2	2	2	2	5	2
Umění a kultura	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	x	x
Informační technologie	x	x	x	x	1	2	2	x	x	x	x	x	x
Svět práce	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	x	x
Dílny	x	x	x	x	x	1 h/d	1 h/d	1 h	1 h	x	x	x	x
Vaření	x	x	x	x	x	1 d/h	1 d/h	1 d	1 d	x	x	1 h	1 h
Domácnost	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Svět práce	x	x	x	x	x	x	x	x	x	1	1	x	x
<i>Volitelné předměty:</i>	x	x	x	x	x	1	1	4	4	4	4	1	3
Dramatická výchova	x	x	x	x	x	x	1	x	x	x	x	x	x
Matematický seminář	x	x	x	x	x	x		x	x	x		x	x
Seminář z českého jazyka	x	x	x	x	x	x	x	x	2	x	x	x	2
Společenskovední seminář	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Přírodovědný seminář	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Svět softwaru	x	x	x	x	x	x	x	x		x	2	x	x

ZŠ Prokopa Diviše a MŠ, Znojmo – Přímětice 569
Školní vzdělávací program

Volejbal	x	x	x	x	x	1	x	2	x	2	x	x	x
2. cizí jazyk	x	x	x	x	x	x	x	2	2	2	2	2	2
Cvičení z 1.cizího jazyka	x	x	x	x	x	x	x					x	x
Cvičení z českého jazyka	x	x	x	x	x	x	x	x	x				
Cvičení z matematiky	x	x	x	x	x	x	x			x	x		
Sportovní výchova	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	
<i>Nepovinné předměty:</i>	1	1	1	1	1	1	x	1	x	1	x	1	x
Sportovní výchova	x	x	X	1	1	x	x	x	x	x	x	x	x
Míčová příprava	1	1	1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Plavání	x	x	X	x	x	1	x	1	x	1	x	x	x
Týdenní dotace/roč.	21	22	25	25	26	30	30	30	30	31	31	31	31

nabídnut výběr

nabídnut výběr

5.4.3 Školní rok 2013/2014

Od školního roku 2013/2014 se již bude ve všech ročnících vyučovat dle Školního vzdělávacího programu „Škola neomezených možností“ ve variantě 2011.

7. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

7.1. Pravidla hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Nedílnou součástí průběžného hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Hodnocení nesmí být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, mělo by se soustředit i na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Součástí hodnocení žáka ve škole je též hodnocení jeho chování a projevu. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka.

Při pololetním hodnocení je zachován stávající model klasifikace (viz níže), na žádost rodičů může být žák hodnocen slovním způsobem.

Maximální možným způsobem se využívá sebehodnocení žáků a jejich vzájemné hodnocení mezi sebou (viz 7.1.8.) .

7.1.1 Pravidla hodnocení a klasifikace žáků

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné. Hodnocení je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné.

- Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
 - a) 1 – velmi dobré,
 - b) 2 – uspokojivé,
 - c) 3 – neuspokojivé.
- Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
- Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
 - a) 1 – výborný,
 - b) 2 – chvalitebný,

- c) 3 – dobrý,
- d) 4 – dostatečný,
- e) 5 – nedostatečný.

Při hodnocení jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

- Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním,
- b) prospěl(a),
- c) neprospěl(a).

Žák je hodnocen stupněm:

- prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e),
- prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.
- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
- žáka prvního až devátého ročníku s prokázanou specifickou poruchou učení nebo chování rozhodne ředitel školy o použití širšího slovního hodnocení na základě žádosti zástupce žáka.
- Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
 - a) pracoval(a) úspěšně,
 - b) pracoval(a).
- Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Školním vzdělávacím plánem se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

- Hlavním obsahem výstupního hodnocení je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání ve struktuře vymezené Školním vzdělávacím programem. Dále výstupní hodnocení žáka obsahuje vyjádření o:
 - a) možnostech žáka a jeho nadání,
 - b) předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka,
 - c) chování žáka v průběhu povinné školní docházky,
 - d) dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka.

Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí školního roku, v němž splní povinnou školní docházku. Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí také v pátém a sedmém ročníku, jestliže se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole. V případě podání přihlášky k přijetí do oboru vzdělání, v němž je jako součást přijímacího řízení stanovena rámcovým vzdělávacím programem talentová zkouška, je žákovi vydáno výstupní hodnocení do 30. října.

7.1.2 Komisionální přezkoušení a opravné zkoušky

- Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci prvního pololetí, určí ředitel pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné klasifikovat ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena nejpozději do konce září. Do té doby žák navštěvuje podmíněně nejbližší vyšší ročník. Žák, který nemohl být klasifikován ze závažných zdravotních důvodů ani v náhradním termínu, opakuje ročník.
- Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy bylo žákovi vydáno vysvědčení, požádat o komisionální přezkoušení ředitele školy je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad.
- Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Komisi pro přezkoušení žáka jmenuje ředitel školy, v případě že je vyučující ředitel, jmenuje komisi krajský úřad. Komise je tříčlenná, tvoří ji předseda, kterým je zpravidla ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel, jímž je zpravidla vyučující daného předmětu a přísedící, který má aprobaci pro týž nebo příbuzný předmět. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. O komisionální zkoušce se pořizuje protokol. Výsledek přezkoušení, který je konečný, sdělí ředitel školy prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
- Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
- Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

7.1.3 Zásady klasifikace prospěchu

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici, jejíž vážnost posoudí pedagogická rada.

7.1.4 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou různých činností. Žák 1.– 9. ročníku základní školy, musí mít z každého předmětu minimálně dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu z ústního zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální zkoušení po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocení projevů, výkonů, výtvorů. po ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek, prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky, deníčku – současně se sdělováním známek žákům.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...) V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázně, léčba, dočasné ústavy, ...) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák dočasně umístěn, žák se znovu nepřezkoušuje.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jejichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

Případy zaostávání žáka v učení a nedostatky v jejich chování se projednají na pedagogické radě, a to zpravidla v listopadu a dubnu.

Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, zapíše učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka, jestliže je zák. zástupci o to požádán třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v každém čtvrtletí. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo pohovorových hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školu určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení

chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
- žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací,
- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí,
- učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné,
- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva.

Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologického vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (výchovného poradce) na pedagogické radě.

7.1.5 Klasifikace chování

Klasifikaci chování navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ni ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud tento postup učitel nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka, k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

- **Stupeň 1 - velmi dobré**
Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných předstupků se dopouští ojediněle. Žák je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
- **Stupeň 2 - uspokojivé**
Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele či ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
- **Stupeň 3 – neuspokojivé**
Chování žáka ve škole je příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy a dřívější klasifikaci chování- „uspokojivé“ dopouští dalších závažných přestupků.

7.1.6 Výchovná opatření

Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně. Třídní učitel, ředitel školy, zástupce obce nebo školského úřadu může žákovi po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školní iniciativy, za záslužný nebo statečný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci pochvalu nebo jiné ocenění (dále jen „pochvala“). Ústní nebo písemnou pochvalu uděluje žákovi před kolektivem třídy nebo školy třídní učitel nebo ředitel školy. Písemná pochvala se uděluje zpravidla formou zápisu do

žakovské knížky, na vysvědčení, na zvláštním formuláři školy ... Pochvaly a jiná ocenění se zaznamenávají do katalogových listů.

Opatření k posílení kázně žáků se ukládá za závažné nebo opakované provinění proti školnímu řádu. Toto opatření předchází zpravidla před snížením stupně z chování. Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření: napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy. Třídní učitel může žákovi podle závažnosti provinění udělit napomenutí nebo důtku, udělení oznámí neprodleně řediteli školy. Ředitel školy uděluje důtku po projednání v pedagogické radě. Napomenutí a důtky se udělují před kolektivem třídy nebo školy.

Ředitel školy nebo třídní učitel oznámí důvody udělení výchovného opatření písemně prokazatelným způsobem zástupci žáka. Opatření se zaznamenává do katalogového listu, nezaznamenává se na vysvědčení. Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.

7.1.7 Klasifikace a hodnocení žáků zdravotně postižených

U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. Klasifikace je provázena hodnocením, t.j. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

Děti, u kterých je diagnostikována dyslexie nebo dysortografie, mohou být se souhlasem rodičů během celého jejich vzdělávání hodnoceny z mateřského jazyka a z jiných jazyků slovně (a to jak v průběhu školního roku, tak na pololetním a závěrečném vysvědčení). U dětí s diagnostikovanou dyskalkulií platí totéž pro matematiku a další předměty, kde výsledky mohou být touto poruchou ovlivněny. Dítě lze hodnotit slovně (průběžně i na vysvědčení) po dohodě s rodiči a odborníkem prakticky ve všech předmětech, do nichž se porucha promítá. Jakmile žák překoná nejvýraznější obtíže, je možné postupně přecházet k běžné klasifikaci. Klasifikovat lze i známkou s tím, že se specifická porucha dítěte vezme v úvahu a odrazí se v mírnější známce o jeden stupeň, ale i o několik stupňů. Při uplatňování všech těchto možností vyučující postupují velmi individuálně, ve spolupráci s rodiči, s využitím všech dostupných informací, zejména informací z odborných vyšetření.

Ředitel školy může povolit, aby pro dítě se specifickými poruchami učení byl vypracován pro kterýkoliv předmět příslušnými vyučujícími individuální výukový plán, který se může radikálně lišit od výuky v daném postupném ročníku, přitom však bude poskytovat dítěti v příslušných předmětech ucelené a dítětem zvládnutelné základy. Individuální plány mají charakter smlouvy mezi vedením školy, vyučujícím a rodiči dítěte, vypracovávají se krátce a rámcově v písemné formě. Výsledky se hodnotí slovně.

7.1.8. Žakovské portfolio

Velmi cenným nástrojem pro hodnocení práce žáků je žakovské „portfolio“. Jedná se o shromažďování materiálů různého druhu tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka, případně úroveň osvojení jednotlivých kompetencí ve vzdělávání. Materiály mají různou podobu a v každém případě musí obsahovat doklady o tom, jak se žák vyrovnal

s dovedností sebehodnocení své práce. Žáci mohou po dohodě s vyučujícím do svého portfolia zařazovat i osobní záznamy o úspěších v mimoškolní činnosti. Nutností je, aby žáci byli předem seznámeni s výukovými cíli, očekávanými výstupy pro daný ročník - specifikovanými pro hodnocené období. Žáci si pak mohou sami vytyčovat i další osobní cíle a pak postupně sledovat, jak se jim daří plnit jednotlivé dílčí úkoly. Tím se učí sebekontrolu a sebehodnocení. Je to dobrý způsob, jak cvičit vnímání a jak postupně odstraňovat u lidí sobecké sklony.

Žákovské portfolio umožňuje lépe se vzájemně poznat a udělat si objektivní celkový obraz o jednotlivci. Takto vedené informace „vzbudí“ u žáků často skrývané schopnosti i dovednosti, které by se jinak nemusely projevit. Pěstuje se tímto nenásilným způsobem i důsledná příprava na výuku.

7.2. Autoevaluace školy

Pokud má ve škole dojít k zefektivnění procesu vzdělávání, pak škola nutně musí věnovat velkou pozornost právě procesu autoevaluace vzdělávacího procesu jako celku. Nutností je vymezení oblastí, cílů, kritérií, nástrojů a časového rozvržení evaluačních činností. Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu – tj. zjištění přinášející informace o tom, jak funguje školní vzdělávací program, škola, jaké je prostředí školy, v němž se realizuje výuka. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu. Některé aspekty školy budou vyhodnocovány na základě prostého posouzení pracovníky školy. Například při pravidelných řízených rozhovorech pracovníků s vedením školy, skupinových diskusích resp. pracovních dílnách pedagogických pracovníků. Jiné aspekty hodnocení školy budou sledovány na základě shromažďování žakovských prací, dotazníků zadávaných žákům, rodičům, ale i pedagogickým pracovníkům.

Jedním z nejvýznamnějších aspektů práce školy, který se zároveň obtížně hodnotí, je výuka. Je vhodné, aby její součástí byla autoevaluace učitelů. Součástí procesu autoevaluace učitele je vytváření portfolia obsahujícího například práce žáků, výstupy z realizovaných projektů, hodnocení žáků v soutěžích, záznamy z jednání s rodiči, záznamy ze vzájemných hospitací, záznamy z jednání pedagogů ročníku atd. Hodnocení práce učitelů se nesmí opírat pouze o ojedinělé hospitace, ale i o informace, jak učitelé výuku plánují, jaké si stanovují výukové cíle, jak vyhodnocují jejich naplnění a jak vedou žáky v procesu vzdělávání.

V měsíci květnu bude každoročně zpracována shrnující evaluační zpráva, která by měla vyhodnotit celý proces realizace školního vzdělávacího procesu a vést k úpravám tohoto programu. Evaluační zpráva bude přílohou výroční zprávy školy a jejím zpracováním bude pověřen tým pedagogických pracovníků. Vedoucí tohoto týmu (člen pedagogického sboru) bude jmenován ředitelem školy vždy na období listopad až červen daného školního roku.

Škola i nadále bude využívat ve svém procesu autoevaluace standardizovaných testů. Cíle evaluace musí být stanoveny tak, aby došlo k vyhodnocení činnosti zejména v těchto oblastech:

- Výsledky vzdělávání,
- soulad výuky se školním vzdělávacím programem,
- vzájemná spolupráce pedagogů,
- spokojenost žáků,
- efektivita hodnocení a sebehodnocení žáků,
- spolupráce s rodiči a jejich spokojenost se vzděláváním žáků,
- klima školy a spokojenost pedagogů,
- materiálně technické zabezpečení vzdělávacího procesu,
- efektivita projektové práce,
- vnímání školy okolím a prezentace školy.

Pro autoevaluaci žáků školy je vytvářen systém e-prokop.cz v rámci projektu z ESF "Prezentační a interaktivní zpracování výstupů školního vzdělávacího programu pro účely podpory interaktivní výuky, školní evaluace a e-learningu". Zpracováním výstupů školního vzdělávacího programu "Škola neomezených možností" do interaktivní a prezentační verze je žákům i učitelům umožněno:

- využití prezentačního a interaktivního materiálu pro výuku, procvičování či opakování učiva
- využití interaktivních výstupů pro evaluaci plnění výstupů u jednotlivých žáků, v jednotlivých třídách, ročnících a předmětech
- využití interaktivních výstupů pro autoevaluaci žáků formou e-learningu prostřednictvím webových stránek školy

Rozpracováním školního vzdělávacího programu do evaluačního systému má žák i učitel možnost získávání zpětné vazby na všech úrovních. Termínově je autoevaluace nastavena v mírně rozsahu 1x za dané pololetí, vyučující v jednotlivých předmětech však mají možnost se svými žáky provádět autoevaluaci i průběžně ve zvolených časových odstupech. Více informací o systému je k dispozici na www.e-prokop.cz.

8. Vzdělávací program pro třídy s Montessori principy výuky

8.1 Charakteristika třídního vzdělávacího programu Montessori

Motto:

„Vidím novou cestu, neboť již nemůžeme vycházet jen z nás samotných, z naší kultury, nýbrž z dítěte.“
Marie Montessori

Vzdělávání na prvním stupni základní školy navazuje na předškolní vzdělávání a výchovu v rodině. Musí být založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních a vývojových potřeb, možností a zájmů každého žáka. Má mít činnostní a praktický charakter, motivovat žáky k celoživotnímu učení a má vést žáky k samostatnosti, aktivitě, spolupráci.

Tyto podmínky splňuje pedagogická metoda Marie Montessori. V rámci Základní školy P. Diviše a MŠ, Znojmo - Přímětice, Ke Škole 569/15, vznikla od školního roku 2012/2013 třída s výukou podle Montessori pedagogiky. Charakteristika výuky je dána tímto třídním vzdělávacím programem, který je součástí ŠVP Škola neomezených možností. Tento vzdělávací program aplikuje pedagogický systém Marie Montessori na všeobecné vzdělávací cíle a obsahy základního vzdělávání v České republice.

Základní filozofií tohoto programu je orientace na osobnost dítěte – využití a rozvíjení jeho vnitřní motivace a individuálních schopností. Východiskem je předpoklad, že děti mají opravdový zájem a touhu poznat, naučit se a uplatnit nové poznatky v praxi. Filosofie této vzdělávací strategie je založena na principu svobody a možnosti volby se zodpovědností. Důležitou cílovou složkou je sebepoznání - poznání svých schopností a možností a tedy schopnost stanovit a realizovat svůj další životní program. Dítě je v této koncepci vedeno k samostatnosti, aktivní práci, svobodné volbě, odpovědnosti za svou volbu a jednání.

Vyučování je založeno na základních principech pedagogického systému Marie Montessori. Podstatnou složku tvoří samostatná vzdělávací činnost dětí vedená jejich zájmem a vývojovými senzitivními fázemi. Učitel zabezpečuje připravené prostředí školní třídy a je garantem dostatečně volného prostoru pro originální tvůrčí práci s žákem i celou třídou. Výrazná v jeho práci je složka diagnostická - poznání žáka, informace o postupu a vývoji každého dítěte tvoří základ pro jeho další individuální práci s žákem. Děti nejsou jen pasivními příjemci informací, ale na učení se aktivně podílejí.

Cílem tohoto programu je pomáhat dítěti v poznávání světa i sebe sama. V procesu vzdělávání si dítě - v souladu se svými individuálními a vývojovými možnostmi - osvojuje mateřský jazyk, matematiku, cizí jazyky, základy umění, poznává svět přírody, svět lidí a svět tradic a kultury, věnuje se tělesným i pracovním aktivitám. Prostřednictvím obsahů jednotlivých výukových oblastí se učí vysvětlovat, interpretovat, aplikovat, analyzovat, posuzovat a kreativně realizovat své nápady, pozitivně komunikovat, kriticky uvažovat, vcítit se a poznávat sám sebe. Poznává různé možnosti a způsoby učení a učí se volit pro sebe takové způsoby, které jsou pro něj účinné, spolehlivé a efektivní. Dítě získává dovednost rozhodovat se podle svých reálných zájmů a možností.

8.2 Výchovné a vzdělávací strategie

8.2.1 Principy pedagogiky M. Montessori

- Senzitivní fáze ve vývoji dítěte

Je zvláštní vnímavost k získávání určitých schopností a dovedností; trvají jen určitou dobu a nenávratně se zakončí, ať už jsou využity nebo ne; období senzitivní fáze ve vývoji dítěte je vhodné maximálně využít pro osvojování určitých vědomostí a dovedností, protože se je dítě v odpovídající citlivé fázi naučí nejnázem, s nejmenší námahou a energií.

- Polarita pozornosti

Označuje maximální koncentraci dítěte na určitou práci; pokud je dítě takto zaujato, nemá být vyrušováno a má mu být poskytnut dostatek času, aby práci samo dokončilo.

- Připravené prostředí zahrnuje:

osobnost učitele a lásku k dítěti;

věcné prostředí- materiál, pomůcky, vybavení a zařízení třídy pro aktuální senzitivní období jednotlivých dětí tak, aby děti mohly samostatně:

- volit práci z nabídky aktivit
- objevovat a poznávat nové učivo podle svého zájmu
- pracovat podle navržených postupů
- zaznamenat si výsledky práce podle daných kritérií
- svou práci porovnávat se vzorem, kontrolou nebo kritérii;

další výukové programy, které lze přizpůsobovat individuálním potřebám dítěte pro osvojování poznatků a dovedností.

- Propojování informací

Nové informace vycházejí z celku, vysvětlují se na základě jednotlivých částí, které dítě opět zařazuje do určité struktury. Při práci na projektech děti pracují s informacemi a dovednostmi z různých oblastí, při reflexi je zařazují do určených kategorií a oblastí, což jim lépe pomáhá pochopit souvislosti. Není kladen důraz na to, aby se děti v rámci projektu naučily určené množství poznatků, ale aby se podrobněji zajímaly o zvolená témata.

- Individuální práce dětí

Samostatná práce dítěte, popřípadě individuální řízená činnost; používáme také označení volná nebo svobodná práce. Svoboda nespočívá v tom, že dítě zůstane ponecháno samo sobě, nebo že učitel vůbec nezasahuje do jeho vzdělávání a učebních procesů. Nějakou činnost si dítě zvolit musí.

Učitel činnost dětí koordinuje a využívá své pedagogické dovednosti, aby bez příkazů (s přihlédnutím, k jeho schopnostem) pomohl najít dítěti činnost, která ho zaujme. Míra svobody pro určité dítě je závislá na jeho individuální míře zodpovědnosti.

- Práce s vlastní zodpovědností

Dítě se učí chápat souvislost mezi volbou a zodpovědností. Učí se respektovat domluvená pravidla soužití, domluvené způsoby práce, využití času ve vyučování, pracovat podle individuálního plánu i společných plánů činností. Svoboda dítěte je samozřejmě chápána jako povinnost, ne anarchie; volná práce neznamena, že dítě střídá činnosti bez ukončení a důslednosti nebo nedělá nic. Pokud chce dítě pracovat s určitým materiálem, který ho zajímá – samo se rozhodne – je jeho zodpovědnost dodržet daná pravidla. Pro dodržení pravidla „pracovat na osobní maximum a dokončit práci do konce“ je vhodné dětem kritéria individuálně upravit (redukovat práci, volit další činnosti, označit domluvený plán....) tak, aby úkol mohlo opravdu dokončit a mělo o svém učebním rámci přehled.

- Vlastní plánování a organizace práce dětí

Volba pořadí činností podle svého zájmu a domluvených termínů dokončení, rozdělování práce pro činnost ve škole nebo domácí úkoly.... Vede děti postupně k přemýšlení nad rozvržením svého času. Učitel dětem, které to potřebují, přechodně pomáhá v plánování a organizaci času týdenním plánem nebo jiným rozvržením, které dítěti vyhovuje (a také není v rozporu se základními principy práce).

- Práce s chybou a sebekontrolou

Děti jsou vedeny k sebekontrolě tím, že pomůcky a materiály, se kterými pracují, porovnávají se vzorovým řešením nebo předem stanovenými kritérii a vlastní chyby si vyhledávají a opravují.

▪ Vedení dětí k sebehodnocení

Zahrnuje respektování pravidel třídy, práci s chybou a sebekontrolou, připravené prostředí. Děti se učí popisovat svou práci, vlastní spokojenost s ní, porovnat svoji práci s kritérii, ocenit práci nebo najít to, co by mohly udělat jinak. Hodnotí své jednání a chování k ostatním, respektování pravidel třídy. Děti se postupně učí ústní i písemnou formulaci (písemně hodnotí svou práci například na konci školního roku).

Různé formy kontroly chyb

- Mechanická kontrola chyb pomocí smyslového materiálu
- Kontrola chyby pomocí zdokonalené činnosti opakujícím cvičením
- Kontrola chyb porovnáním vlastní práce s předlohami.

Jaký druh opravy chyby je zvolen, závisí na dítěti, na materiálu, na druhu cvičení a na celkové situaci ve skupině.

Práce s pochvalou – oceněním

Vztah dospělého a dítěte v Montessori pedagogice a výchově předpokládá láskyplný přístup učitele ke každému dítěti. Učitel se snaží používat diferencovaně jazyk tak, aby nehodnotil a neposuzoval, ale dával přitom najevo, že dítě získalo novou dovednost nebo mu projeví náklonnost a účast. Každé dítě potřebuje pocit jistoty, bezpečí, úspěšnosti, aby si ho někdo všiml a aby mělo radost a cítilo sebeuspokojení ze své práce; ale neustálé kladné či záporné hodnocení ze strany dospělých potom omezuje jeho svobodnou volbu činnosti a sebevědomí. Cílem je, aby děti dělaly to, co je vnitřně uspokojuje.

S pochvalou se zachází přiměřeně tak, aby se dítě nestalo na pochvalu závislé. Dítě má cítit sebeuspokojení z práce, kterou dělá; nedělat práci pro uspokojování představ dospělého, pro pochvalu nebo známky.

Pochvala je využívána zejména u nových a nejistých dětí k navození pocitu bezpečí a jistoty. Při této metodě se probouzí u dětí smysl pro vlastní důstojnost a vede je k odmítání pochvaly. Jejich pocit sebeodpovědnosti, sebedůvěry a rovnocennosti pak snižuje pojem chvály.

▪ Prezentace vlastní práce

Je velmi důležitá pro učení se dětí navzájem. Děti získávají nové informace od svých spolužáků, mají možnost učit se z jejich způsobů práce, poučit se z chyb, inspirovat se z originálních nápadů a společně hledat nejlepší řešení. Prezentace práce pomáhá při vedení dětí k sebehodnocení (ocenění, porovnání s kritérii...).

▪ Vedení portfolio vlastní práce

Děti si během učení vytvářejí vlastní materiály (tematické sešitky, soubory příkladů, informační přehledy...) a spolu s dalšími výsledky své práce si je zakládají podle zadaných pravidel. Učí se materiály třídit a portfolio školní práce je také součástí sebehodnocení dítěte a podkladem pro hodnocení práce učitelem.

▪ Propojení informací oborem Kosmická výchova

Je specifické pojetí způsobu vyučování, které není rozděleno do jednotlivých předmětů, ale vychází ze společného tematického celku. V rámci tematických celků pracují děti s informacemi z jednotlivých oborů ve vzájemných souvislostech, pracují se symboly a přesným pojmenováním, třídí informace do kategorií.

Jazyk a matematika jsou cesty k poznávání informací. Nové informace v projektech vycházejí z celku, vysvětlují se na základě jednotlivých částí, které děti při reflexi zařazují do určených kategorií a oblastí, což jim lépe pomáhá pochopit souvislosti. Při práci na vlastních projektech dětí není kladen důraz na to, aby se naučily určené množství poznatků, ale aby se podrobněji zajímaly o zvolená témata.

▪ Práce ve věkově smíšených skupinách

Vede děti k přirozené spolupráci, vzájemnému učení od starších spolužáků nebo spolužáků – expertů; umožňuje dětem opakovat si učivo učením kamaráda; práce ve věkově smíšených skupinách umožňuje dětem, aby i na obtížném úkolu pracovaly s pomocí zkušenějšího spolužáka aktivně; pozorováním práce starších spolužáků získávají děti přirozeně první zkušenosti a informace o problému.

Ve školním roce 2013/2014 se v první třídě budou vzdělávat žáci prvního a druhého ročníku společně.

Vzdělávací strategie vychází z předpokladu, že každý člověk je bytost neopakovatelná a přichází na svět s vybavením, které není shodné s jiným jedincem. Vzdělávací strategie v systému Montessori tedy musí být voleny tak, aby učitel mohl k dětem přistupovat individuálně a vycházel vstříc jejich potřebám. Frontální vyučování je nahrazeno organizační, obsahovou i metodickou diferenciací, která je však také závislá na aktuálních personálních možnostech. Pedagogické principy, metody a způsoby vyučování pomáhají dítěti učit se v „bezpečném prostředí“, bez ohrožení porovnáváním, vnějším hodnocením, časovým stresem, tresty a odměnami.

Trojstupňová výuka

Tato metoda je vhodná zejména pro předškolní věk, případně pro plynulý přechod některých dětí do základní školy a pouze při některé učební látce.

1. Pojmenování učitelem - označení předmětů, jevů.
2. Znovupoznání - procvičení s dítětem (nejdůležitější etapa); dítě dává k pojmu předmět, obrázek, slovo, číslice, apod.; učitel uplatňuje různorodost nápadů k procvičení.
3. Aktivní ovládání - je vlastně kontrola, zda dítě vše pochopilo a problému rozumí. Pojem přichází od dítěte. Učitel dítě nezkouší a nehodnotí, ale klade autentické otázky.

Koncepce programu Montessori umožňuje realizovat současné moderní trendy v oblasti vyučování:

- využití vnitřní motivace a individuálních předpokladů a schopností
- komunikační dovednosti ve výuce
- učení kompatibilní s tím, jak se učí lidský mozek
- integrovanou tématickou výuku
- model E – U – R programu RWCT (kritické myšlení)
- problémové vyučování
- skupinovou práci
- globální výchovu
- využití co nejvíce smysly
- vnímání reálné skutečnosti a propojení se životem
- postup od konkrétního k abstraktnímu
- postup od celku k detailům

8.2.2 Specifické formy výuky

Vyučování je založeno na základních principech pedagogického systému Marie Montessori, podstatnou složku výuky tedy tvoří individuální práce dětí. Ta je kombinována s dalšími formami výuky. Výuka není organizována pravidelně jako vyučovací hodina (45 min), ale z větší části jako bloky výuky (min. 90 minut) proto, aby dětem byla umožněna co nejdelší koncentrace pozornosti na práci.

Organizační formy výuky:

- individuální práce dětí
- komunitní kruh
- frontální vyučování

- skupinové lekce
- samostatná práce skupin
- domácí práce žáků
- projekty
- exkurze, výlety
- přírodovědné vycházky

Individuální práce dětí – je to samostatná vzdělávací činnost dítěte; dítě samostatně pracuje na úkolu, který si zvolilo s vědomím učitele podle svého individuálního plánu. Dítě si zpravidla může samo volit:

- **co** = jaký materiál si vybere, jakou oblast, na čem bude pracovat, co se chce učit a o čem chce získat další informace
- **kde** = vybírá si místo, kde bude ve třídě pracovat
- **kdy** = dítě nepracuje na povel či podle zvonění, ale motivuje ho jeho polarita pozornosti; každé dítě je na určitou věc „naladěno“ v jinou dobu
- **s kým** = může pracovat samo, ve dvojici, ve skupině

Komunitní kruh – elipsa

Každodenní setkávání celé třídní skupiny probíhá cvičením ticha a soustředění na elipse:

- sdílení zážitků a myšlenek, vypravování, názory, diskuse
- doporučování a nabídky práce pro ostatní
- organizace a plánování práce ve třídě
- prezentace práce s oceněním a doporučením na vylepšení
- stanovení pravidel a limitů
- informace k tematickým okruhům a učivu

Frontální vyučování – společná práce dětí je řízena učitelem, časově ohraničena (zpravidla 45 minut), z větší části pracují všechny děti na stejném úkolu. Frontální vyučování je využíváno hlavně z organizačních a bezpečnostních důvodů pro tělesnou výchovu, výuku anglického jazyka, výtvarnou a hudební výchovu.

Skupinové lekce – společná práce skupiny dětí je řízena učitelem, z větší části pracují všechny děti na stejném úkolu. Skupinové lekce jsou využívány pro vysvětlení, procvičení nebo opakování učiva určitého tématu nebo oblasti pro děti, které to potřebují (nebo si téma vyberou - podle záměru učitele).

Samostatná práce skupin – skupina dětí pracuje samostatně podle zadání a předem domluvených pravidel aktivizujícími metodami - každé dítě má v rámci skupiny svůj úkol a zapojí se do společné práce. Skupiny pracují na úkolech, které většinou vycházejí z projektových témat.

Domácí práce žáků – podle svých individuálních potřeb dokončují a procvičují učivo doma nebo pracují na dalších úkolech zadaných ve škole.

Projekty – práce v tematických projektech; děti začínají pracovat společně na vybraném tématu, podílejí se na připravovaném obsahu projektu s učitelem; pracují individuálně nebo společně interaktivními metodami; projekt obsahuje základní, výběrové a individuální úkoly, propojené s dalšími obory (ČJ, M); z práce v projektu děti pořizují své záznamy a výstupy, které si zakládají do portfolia.

Exkurze, výlety – tematicky zaměřené cesty dětí mimo budovu školy – výstavy, expozice, besedy, divadelní představení, koncerty, seznámení s obory lidské činnosti apod.; děti jsou před exkurzí seznámeny s cílem a účelem cesty, po exkurzi následuje reflexe.

Vycházky přírodovědné a vlastivědné - tematicky zaměřené cesty dětí mimo budovu školy, děti jsou předem seznámeny s cílem a účelem vycházky a úkoly pro pozorování, po vycházce následuje reflexe.

Obory	Organizační formy výuky:
Český jazyk	<ul style="list-style-type: none"> - individuální práce dětí - komunitní kruh - frontální vyučování - skupinové lekce - samostatná práce skupin - domácí práce žáků
Matematika	<ul style="list-style-type: none"> - individuální práce dětí - frontální vyučování - skupinové lekce - domácí práce žáků
Informační technologie	<ul style="list-style-type: none"> - individuální práce dětí - skupinové lekce
Kosmická výchova	<ul style="list-style-type: none"> - individuální práce dětí - komunitní kruh - skupinové lekce - samostatná práce skupin - domácí práce žáků - projekty - exkurze (muzea, výstavy, lidská činnost) - přírodovědné a vlastivědné vycházky
Umění a kultura	<ul style="list-style-type: none"> - individuální práce dětí - komunitní kruh - frontální vyučování - projekty - exkurze (výstavy, divadelní představní, koncerty)
Tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none"> - frontální vyučování
Cizí jazyk – anglický jazyk	<ul style="list-style-type: none"> - individuální práce dětí - komunitní kruh - frontální vyučování - skupinové lekce - domácí práce žáků

8.2.3 Předpoklady pro efektivní vzdělávání v třídách Montessori

Pedagogické předpoklady

- Učitel vytváří prostředí, které ve třídě respektuje individuální osobnost dítěte.
- Učitel vztah s dětmi buduje na principu empatie s ohledem na stupeň vývoje dítěte.
- Učitel má partnerský přístup k dětem.
- Učitel je ochoten se stále profesně i osobnostně vzdělávat.
- Učitel oceňuje výkon a pokrok jednotlivce.
- Učitel zná materiály tak dalece, aby mohl pracovat společně s žáky.
- Učitel podporuje spolupráci a vytváří prostředí pro komunikaci rodiny a školy.
- Učitel spolupracuje na obohacování vzdělávacího prostředí novými materiály a pomůckami.
- Učitel spolupracuje s ostatními kolegy je ochoten poradit a pomoci méně zkušeným kolegům v realizaci Montessori pedagogiky.
- Všichni učitelé postupují podle společně vytvořených pravidel.
- Učitel je vzdělán ve filosofii a pedagogice Montessori a zúčastňuje se informačních setkání, seminářů a konferencí o metodě Montessori.

Osobní předpoklady učitele

- Znalost základních principů pedagogiky Marie Montessori a možností jejich uskutečnění.
- Znalost principů tvorby a práce s montessori pomůckami jako předpoklad pro vlastní samostatnou tvorbu nových a doplňujících materiálů.
- Připravenost dojit s žáky k poznání: Není důležité všechno vědět, je důležité vědět, kde se dá všechno najít.
- Připravenost k dalšímu celoživotnímu vzdělávání: Chtít stále znovu zkoušet něco nového je životní naladění, které učitelé potřebují při otevřeném vyučování.
- Učitel se musí umět lehce vypořádat s nepředvídatelnými situacemi a flexibilně reagovat na neočekávané.
- Je to člověk, který nechce žít život jenom podle plánu; měl by ukázat odvahu a radost z objevování neplánovaných vyučovacích situací.
- Učitelé jsou v roli pozorovatelů a pomocníků, jsou dětem k dispozici tehdy, pokud potřebují informaci nebo pomoc, učitel však svou pomoc neprosazuje a nevnučuje, či nevylepšuje něco z žákovy práce, pokud o to žák sám nepožádá.
- Učitel své žáky akceptuje takové, jací jsou. Děti přicházejí do školy ze svého prostředí, které jim spoluutvářelo i vzorce chování. Cílem musí být smysluplné zařazení dětí do společnosti se všemi jejich vlohami a vlastnostmi.
- Učitel je příkladem pro žáky tím, že svými ideály žije.

Prostorové předpoklady

Třídy jsou zařízeny tak, aby zajistily pohodlí a hygienické podmínky, jež respektují individuální práci žáků a zohledňují věkové a vývojové období, pro které je třída určena (připravené prostředí).

Skříňky a police s Montessori materiálem jsou pro žáky volně dostupné.

Stolky jsou sestaveny pro práci jednotlivce, dvojice i skupin žáků.

Pomůcky jsou přehledně uspořádány podle oblastí vzdělávání a posloupnosti.

Žáci si vymezují svou pracovní plochu (tácy, koberečky).

Ve třídě je prostor určený vzájemnému setkávání žáků a jejich společné komunikaci, prostor pro cvičení koncentrace a ticha a prostor pro společné aktivity s učitelem.

Je připravený prostor pro pohodlnou práci i pro relaxaci žáků.

Každé dítě má vyhrazené místo, kam by si mělo ukládat své osobní věci.

Organizační předpoklady

Organizace výuky respektuje senzitivní období a polaritu pozornosti dětí. Vyučování není členěno na vyučovací hodiny a děleno přestávkami, nezvoní, nemusí být pravidelně stanoven rozvrh hodin. Učitel pracuje s chybou a pochvalou dle zásad a principů Montessori pedagogiky. Nepodporuje se soutěžení mezi dětmi a jejich vzájemné srovnávání. Práce dítěte se zaznamenává popisným, nehodnotícím jazykem. Tresty ani odměny se pro hodnocení práce dítěte zásadně nepoužívají.

Pro žáky je vytvořena klidná a podnětná atmosféra, která je podporuje v objevování a radostném učení. Děti se podílejí na tvorbě pravidel chování a práce. Hodnocení na vysvědčení je pouze slovní. Výsledky práce žáků se shromažďují jako portfolia.

8.2.4 Cíle vzdělávání na I. stupni Montessori

Cíle formulované v ŠVP pro I.stupeň Montessori jsou vytvořeny ve shodě s pedagogickou koncepcí M. Montessori a naplňují kompetence dané Rámcovým vzdělávacím programem.

Škola se snaží vytvořit pevnou soustavu poznatků, které jsou významné pro poznávání, praktickou činnost, dorozumění s lidmi a budoucí život.

- Žáci chápou osvojené vědomosti v souvislostech a vzájemných vztazích.
- Žáci dokážou uplatnit získané vědomosti a dovednosti při řešení poznávacích a praktických úloh.
- Žáci se srozumitelně a jasně vyjadřují, naslouchají a čtou s porozuměním, umí reprodukovat text.
- Žáci dokážou samostatně pracovat s učebními vzdělávacími texty, vyhledávat informace, třídit je, zpracovávat a vytvářet vlastní učební texty v podobě knih. Klíčovým pojmem Montessori koncepce je sebevzdělávání.
- Žáci umí řešit poznávací problémy, klást otázky, formulovat hypotézy a vyvozovat závěry.
- Žáci dokážou vyjadřovat své názory, diskutovat o nich a ověřovat si jejich platnost a správnost.
- Žáci se naučí v učebních a praktických situacích uplatňovat základní myšlenkové operace.
- Žáci si osvojují poznatky díky systematické samostatné práci s didaktickými pomůckami a učebním materiálem.
- Žáci si osvojují poznatky a dovednosti v souladu s estetickým vnímáním světa, estetickým prožíváním.

8.2.5 Klíčové kompetence v Montessori třídách

Motto: „Lidská osobnost, ne výchovná metoda, musí být brána v úvahu.“

Marie Montessori

Vyučování podle pedagogických principů Marie Montessori a využití vzdělávacích strategií umožňuje, abychom naplňovali obsah klíčových kompetencí a cílů vzdělávání podle RVP. Vysvětlení realizace principů a strategií je uvedeno v tabulce Klíčových kompetencí:

KOMPETENCE K UČENÍ

<p>➤ vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ svobodná (volná) práce dětí ▪ využití senzitivních fází ve vývoji a učení dítěte (individuální přístup k dítěti) ▪ polarita pozornosti ▪ připravené prostředí ▪ komunitní kruh ▪ práce s vlastní zodpovědností
<p>➤ vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ filosofie oboru Kosmická výchova ▪ metody práce kritického myšlení (RWCT) ▪ integrovaná tématická výuka ▪ problémové vyučování ▪ od konkrétního k abstraktnímu ▪ vlastní plánování a organizace vyučování dětí
<p>➤ operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ informace a texty v rámci obsahu projektů Kosmické výchovy ▪ vlastní plánování a organizace vyučování dětí ▪ práce s chybou a sebekontrolou
<p>➤ samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ svobodná (volná) práce dětí ▪ připravené prostředí ▪ sebehodnocení ▪ práce s chybou a sebekontrolou ▪ propojení učiva s reálným životem ▪ propojení učiva - projekty
<p>➤ znává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ svobodná – volná práce dětí ▪ práce s vlastní zodpovědností ▪ sebehodnocení ▪ práce s chybou a sebekontrolou ▪ komunitní kruh – setkávání se spolužáky „na elipse“ ▪ prezentace vlastní práce ▪ propojení učiva s reálným životem ▪ globální výchova

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU	
<p>➤ vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ svobodná (volná) práce dětí ▪ komunitní kruh – setkávání se spolužáky „na elipse“ ▪ možnost vlastního kreativního způsobu zpracování zadaného tématu ▪ metody práce Kritického myšlení (RWCT) ▪ projektové vyučování ▪ kooperace ▪ problémové vyučování ▪ důraz na samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů
<p>➤ vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ svobodná (volná) práce dětí ▪ metody práce Kritického myšlení (RWCT) ▪ připravené prostředí ▪ práce s vlastní zodpovědností ▪ práce s chybou ▪ propojení se životem ▪ vnitřní motivace
<p>➤ samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ připravené prostředí (práce se specifickými pomůckami a materiály) ▪ vnímání co nejvíce smyslu
<p>➤ ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ práce s chybou a sebekontrolou ▪ vedení portfolia školní práce ▪ vedení dětí k sebehodnocení (i písemné zpracování) ▪ připravené prostředí (práce se specifickými pomůckami a materiály)
<p>➤ kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ svobodná (volná) práce dětí ▪ metody RWCT (model E-U-R) ▪ vnitřní disciplína ▪ práce s vlastní zodpovědností ▪ sebehodnocení

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

<ul style="list-style-type: none"> ➤ formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu ➤ naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje ➤ rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění ➤ využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem ➤ využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ práce ve skupinách, učení od kamarádů, opakování si učiva učením kamaráda ▪ důraz na sdílení v komunitním kruhu, možnost často sdělovat své myšlenky, nápady a zážitky ▪ důraz na prezentaci všech prací dětí – svoboda projevu ▪ vzájemný respekt ve skupině dětí ▪ sebehodnocení, plánování, samostatnost ▪ práce s informacemi, metody RWCT, řešení problémů, propojení se životem ▪ rozvoj mravních principů – empatie, naslouchání a vnímání druhých, tolerance, respekt k druhým, k sobě
--	--

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ svobodná (volná) práce dětí ▪ práce dětí ve dvojicích, skupinách, týmech ▪ setkávání, sdílení a interakce dětí v komunitním kruhu „na elipse“ ▪ možnost vlastního kreativního způsobu zpracování zadaného tématu
<ul style="list-style-type: none"> ➤ podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ princip práce „pracovat na osobní maximum a dokončit práci do konce“ ▪ připravené prostředí, práce se specifickými pomůckami a materiály ▪ porovnávání práce podle vzorové kontroly a předem stanovenými kritérii ▪ vedení dětí k sebehodnocení
<ul style="list-style-type: none"> ➤ přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prezentace práce, ocenění a doporučení práce ostatních ▪ vedení portfolia školní práce

➤ vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty	
--	--

KOMPETENCE OBČANSKÉ	
➤ respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ setkávání, sdílení a komunikace dětí v komunitním kruhu „na elipse“ ▪ spolupráce dětí při vyučování ▪ společné sestavování pravidel soužití ▪ respektování domluvených pravidel
➤ chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prezentace práce, ocenění a doporučení práce ostatních ▪ rozvoj mravních principů – respekt k druhým, k sobě, k prostředí
➤ rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zodpovědnost, vnitřní disciplína ▪ spolupráce s rodinou ▪ vlastní plánování a organizace vyučování dětí ▪ výpravy třídního kolektivu mimo školu v rámci témat k vyučování ▪ samostatný pobyt dětí na škole v přírodě ▪ propojení se životem (sledování života regionu, informace o aktuálních událostech...)
➤ respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vnímání co nejvíce smysly ▪ svobodná (volná) práce ▪ globální výchova
➤ chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zodpovědnost, vnitřní disciplína ▪ sebehodnocení, hodnocení

KOMPETENCE PRACOVNÍ

ZŠ Prokopa Diviše a MŠ, Znojmo – Přímětice 569
Školní vzdělávací program

<p>➤ používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ samostatná práce na pokusech a pracovní činnosti podle zadání a návodů ▪ podíl na sestavování a respektování stanovených pravidel
<p>➤ přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ připravené prostředí a aktivní podíl dítěte na jeho utváření ▪ respekt k sobě, k druhým a k prostředí ▪ globální výchova ▪ sebehodnocení
<p>➤ využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ problémové vyučování ▪ metody RWCT ▪ vnitřní motivace ▪ svobodná (volná) práce ▪ vlastní plánování a organizace vyučování dětí
<p>➤ orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podpora vlastních projektů dětí ▪ vlastní plánování ▪ propojení s realitou ▪ mravní principy ▪ práce s chybou ▪ vnitřní motivace ▪ zodpovědnost ▪ globální výchova

8.3 Začlenění průřezových témat

Rozložení a zařazení průřezových témat do předmětů a ročníků

Obsah průřezových témat je integrován do výuky nebo realizován v rámci projektů.

ČJ – český jazyk a literatura, AJ – Anglický jazyk, KV – Kosmická výchova, TV Tělesná výchova, M – Matematika, IT - Informatika

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova, mediální výchova jsou průběžně zastoupeny ve všech uvedených předmětech.

Realizace témat v projektech:

NAŠE ŠKOLA, TŘÍDA (PRAVIDLA)
UČÍME SE TŘÍDIT ODPAD
LISTNATÉ STROMY
JEHLIČNATÉ STROMY
OD SEMÍNKA KE STROMU
PTÁCI NA PODZIM
RODINA, DOMOV
MŮJ POKOJÍČEK
TRADICE V PROSINCI
PROSINEC V LESE
HODINY
STOPY VE SNĚHU
ZIMNÍ SPORTY

LIDSKÉ TĚLO
ÚRAZ, NEMOC
ZDRAVÉ ZUBY + ZDRAVÁ VÝŽIVA
JARO
STAVBA ROSTLIN
HOSPODÁŘSKÁ ZVÍŘATA
KLÍČENÍ SEMEN
TŘÍDĚNÍ ŽIVOČICHŮ
DEN ZEMĚ – SPOLEČENSTVA
DNY V TÝDNU
ROČNÍ OBDOBÍ, MĚSÍCE
LÉTO, PRÁZDNINY
BEZPEČNOST

8.4 Učební plán

8.4.1 Ročníkový

Poznámky k učebnímu plánu:

Učební plán Montessori se liší od učebního plánu ŠVP Škola neomezených možností pouze organizací výuky a specifickými metodami práce.

8.5 Učební osnovy

8.5.1 Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje v prvním až pátém ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícími učebnímu plánu. Průřezová témata jsou realizována začleněním do výuky nebo formou různě dlouhých projektů.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Český jazyk:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné

podobě

- k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací

Obsah učiva a získané vědomosti v českém jazyku je shodný s ŠVP školy.

8.3.2 Anglický jazyk

V Montessori třídách začíná výuka angličtiny již v prvním ročníku stejně jako v klasických třídách.

Obsah učiva a získané vědomosti v anglickém jazyku je shodný s ŠVP školy.

8.3.3 Matematika

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje v prvním až pátém ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídající učebnímu plánu. Matematika se odehrává také v rámci projektového vyučování, aby děti brzy vnímaly matematiku jako součást našeho života a její použití jim přinášelo smysl.

Montessori pomůcky umožňují dětem dosáhnout jejich matematického rozvoje, pochopení algoritmů početních operací a pochopení smyslu celé matematiky, pomocí konkrétního materiálu. V ideálním případě jsou matematické pomůcky nedílnou součástí připraveného prostředí třídy, která pracuje Montessori pedagogikou. Pro děti je práce s pomůckami doporučující, ne však závazná. Proto také pomůcky uvedené u jednotlivých výstupů jsou jen doporučené. Každé dítě má možnost jít i v matematice svojí cestou a k daným výstupům dojít bez práce s pomůckami. Některé děti však pomůcky vedou tak, že jim umožňují mnohem větší přesah učiva, který se týká nejen 1. stupně.

Obsah učiva a získané vědomosti v matematice je shodný s ŠVP školy.

8.3.4 Kosmická výchova

Kosmická výchova je integrujícím prvkem pedagogiky M. M., její teorie i praxe. Pojem „Kosmická výchova“ je obdobou toho, jak chápal svět Jan Ámos Komenský, tedy souvislost všech věcí, jednotný celek. Na prvním stupni je to společný název pro prvouku, přírodovědu, vlastivědu, výtvarnou výchovu, hudební výchovu a praktické činnosti. Odpovídání na otázky dětí vychází z celku a vysvětluje se na základě jednotlivých částí, aby děti pochopily souvislosti. Integrace oblastí a témat zahrnutých v Kosmické výchově pomáhá dítěti pochopit řád světa, vžít se a existovat v něm, najít své místo a naučit se zacházet se sebou i s okolím. Není důležité, aby se děti naučily vše, co existuje, ale mají mít tolik času, aby se mohly do jednotlivých oblastí ponořit.

Kosmická výchova představuje integraci témat zahrnutých v oblastech Člověk a jeho svět, Člověk a svět práce, Umění a kultura. Součástí jsou také náměty, pohybové.

Pro praktickou realizaci nejlépe vyhovuje integrace tematických projektů. Aktivita v rámci projektů jsou voleny tak, aby děti mohly spolupracovat, vzájemně si radit a pomáhat, pracovat ve skupinách pro společný cíl a na společném řešení problému. Ze společné činnosti (evokace, naladění, společné aktivity během projektu) vycházejí náměty a nabídky pro individuální práci dětí. Při práci na projektech získávají děti propojené informace, které umožňují globální pohled na svět.

Podle pedagogiky M. Montessori jsou jazyk a matematika cesty k poznávání světa a svět jako součást „kosmu“ existující ve vzájemných souvislostech. Při plnění úkolů jednotlivých témat tedy děti prakticky využívají své znalosti z jazyka a matematiky - trénují čtení, psaní, gramatiku, počítají slovní úlohy, sestavují příběhy, dopisy a básničky, zkoumají skutečné věci, k tématu jsou připraveny encyklopedie a knihy, písničky, výtvarné náměty a

také se jde vždy do skutečného světa – na exkurzi, výstavu, výlet.... Některé tematické celky jsou zařazovány do programu pobytu v přírodě. Využívají se autentické zážitky dětí, jejich zájem a naladění se věnovat určité oblasti.

Projekty doplňují pokusy a experimenty, při kterých se děti učí pracovat samy podle návodu a zaznamenávat si výsledky svých pozorování. Z jednotlivých témat projektů vychází také náměty pro výtvarné a praktické činnosti dětí. Všechny potřebné pomůcky, výtvarný a pracovní materiál a zdroje informací jsou k dispozici v rámci připraveného prostředí. Učitel podle potřeby a náročnosti práce pracuje s celou skupinou dětí, vysvětlí práci dětem a ty si pak činnost zvolí v rámci své individuální práce.

Jednotlivé projekty

Projekty vycházejí z oblastí vzdělávání v Kosmické výchově. Obsahují mnoho souvisejících tematických celků. Výběr a časovou dotaci témat volí učitel podle zájmu dětí s ohledem na přiměřenou náročnost. Témata z oblasti Kosmické výchovy jsou propojena s očekávanými výstupy oborů Český jazyk a literatura, Matematika, IT, Anglický jazyk a s průřezovými tématy.

Oblasti vzdělávání v Kosmické výchově:

1. Sluneční soustava
2. Podmínky pro vznik života
3. Vývoj života na naší planetě
4. Kontinenty
5. ČR
6. Roční období
7. Vývoj člověka, lidstva
8. Lidské tělo
9. Živá příroda

Vyučovací předmět Kosmická výchova se vyučuje v prvním až pátém ročníku s hodinovými dotacemi odpovídajícími učebnímu plánu. Výuka je realizována převážně formou různě dlouhých projektů, do nichž jsou začleněna i průřezová témata. Nezanedbatelná část výuky probíhá mimo budovu školy – v blízkém okolí školy, různých částech obce. K preferovaným formám výuky patří i exkurze do různých institucí a do zajímavých přírodních lokalit.

Kosmická výchova - obsah učiva a získané vědomosti na konci 5. ročníku

1. Sluneční soustava				
Výstupy žáka	Učivo – obsah	Výstupy žáka ve vzdělávacích oblastech Umění a kultura, Svět práce	Učivo-obsah vzdělávacích oblastí Umění a kultura, Svět práce	Mezipředmětové vztahy a Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> používá pojmy vesmír, planeta, sluneční soustava, hvězda, souhvězdí, družice, gravitace pozoruje, popíše 	<ul style="list-style-type: none"> vznik Vesmíru a Sluneční soustavy (Velký třesk,) planety Sluneční Soustavy, Galaxie Mléčná dráha vzdálenosti od Slunce, velikost planet 	HV <ul style="list-style-type: none"> vytleská jednoduchý rytmus podle vzoru pohybem vyjádří hudbu a pocity (tanec 	HV <ul style="list-style-type: none"> rytmus pohybové vyjádření hudby taktování VV <ul style="list-style-type: none"> rozvíjení smyslové 	M- sčítání a odečítání čísel, zápis příkladů do 1 000 000

<p>a porovnává viditelné proměny na obloze během roku (Měsíc, hvězdy, planety,</p>	<p>(mandarinkový model) - Země- složení (průřez) - voda, pevnina - zemská gravitace, - Slunce - střídání dne a noci, ročních období - základní souhvězdí severní hvězdné oblohy</p>	<p>planet) • dokáže taktovat 2/4 takt VV • rozpozná a pojmenuje linie, tvary, barvy a objekty, porovnává je a třídí • zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti • zvládne rozfukávání barev • modeluje z různých materiálů SP • mačká, lepí, stříhá, překládá a skládá papír, karton • vytváří jednoduché prostorové modely z papíru • pracuje podle slovního návodu a předlohy</p>	<p>citlivosti - barvy základní, doplňkové - technika rozfukávání barev - modelování (plastelína) - výtvarné vyjádření prožitků SP - výroba modelů z papíru a dalších materiálů - jednoduché pracovní operace a postupy - stříhání, lepení, překládání, mačkání papíru</p>	
---	---	---	--	--

2. Podmínky pro vznik života

Výstupy žáka	Učivo – obsah	Výstupy žáka ve vzdělávacích oblastech Umění a kultura, Svět práce	Učivo-obsah vzdělávacích oblastí Umění a kultura, Svět práce	Mezipředmětové vztahy a Průřezová témata
<p>• uvědomuje si podmínky života na Zemi • provádí jednoduché pokusy s vodou, vzduchem, půdou, určuje jejich</p>	<p>- základní podmínky života na Zemi - vznik Země – první život - pohyb kontinentů, vznik jednotlivých</p>	<p>HV • rozlišuje hlas mluvený a zpěvný • dbá na správné dýchání</p>	<p>HV - pěvecký a mluvený projev - zpěv písní a dýchání při něm - 3/4 takt - poslech: B.</p>	<p>ČJ-čtení jako zdroj informací M- měření a vážení, různá měřidla M-jednotky délky, hmotnosti, objemu</p>

společné a rozdílné vlastnosti • změří délku, čas, hmotnost, objem a teplotu pomocí jednoduchých nástrojů, přístrojů • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu • vysvětlí vznik půdy • pozná důležité nerosty, horniny, zná jejich využití • vysvětlí pojem potravní řetězec a uvede příklad	oceánů a život v nich <u>Voda:</u> - koloběh vody v přírodě - výskyt, vlastnosti a skupenství vody - pokusy s vodou, - ochrana vody. - voda v našem okolí - vodní toky, plochy <u>Vzduch:</u> - vesmír, plyny, vzduch. - vlastnosti, složení a proudění vzduchu - ptáci, létání (technika) <u>Světlo a teplo:</u> - Slunce - výroba energie <u>Půda:</u> - složení, typy půdy, geologické složení - horniny, nerosty <u>Potrava:</u> - potravní řetězec - životní podmínky rostlin a živočichů - rozmanitost života na Zemi	při zpěvu • zpívá píseň o vodě • taktuje 3/4 takt • pozná podle sluchu vybrané nástroje symfonického orchestru VV • maluje vodovými a temperovými barvami • užívá různé druhy štětců • používá barevné spektrum, vytváří odstíny barev SP • provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Smetana-Vltava - symfonický orchestr VV - malba vodovými a temperovými barvami - práce se štětcem - míchání barev - teplé a studené odstíny Barev SP • základní podmínky pro pěstování rostlin • půda, její vlastnosti a zpracování • práce dle písemného návodu	-základní podmínky života, ekosystémy
---	--	---	--	---------------------------------------

3. Vývoj života na naší planetě

Výstupy žáka	Učivo – obsah	Výstupy žáka ve vzdělávacích oblastech Umění a kultura, Svět práce	Učivo-obsah vzdělávacích oblastí Umění a kultura, Svět práce	Mezipředmětové vztahy a Průřezová témata
• pracuje s časovými údaji a časovou přímkou • využívá Zjištěných údajů k pochopení	Vývoj života na naší planetě: - Velký třesk – vznik vesmíru, Země - Prahory a starohory - Prvohory	HV • doprovází písně hrou na rytmické hudební nástroje • zná pojmy notová osnova,	HV - hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře - notová osnova, nota - dramatizace	ČJ- čtení vyhledávací M- jednotky času, -ekosystémy

<p>vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Druhohory - Třetihory - Čtvrtohory - Časová přímka - Vývoj rostlin a živočichů - Vývoj člověka 	<p>noty, houslový klíč</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje notu celou, půlovou a čtvrtovou • dokáže se vyjadřovat pohybem (pantomima) <p>VV</p> <ul style="list-style-type: none"> • maluje a kreslí různými materiály • dokáže kresbou vystihnout tvar • zobrazuje svoji fantazii • prezentuje svou práci před spolužáky <p>SP</p> <ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné pracovní pomůcky a nástroje vzhledem k použitému materiálu • modeluje z různých materiálů • vyřezává • udržuje pořádek na pracovním místě • dodržuje zásady bezpečnosti při práci s nožem 	<p>písni</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj hudby od pravěku <p>VV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kresba pastelkami, voskovkami - ukázky z díla Z. Buriana - pravěk - prezentace výtvarného díla <p>SP</p> <ul style="list-style-type: none"> • modelování • vyřezávání a vydlabávání z přírodnin • bezpečnost práce 	
---	---	---	--	--

4. Kontinenty				
Výstupy žáka	Učivo – obsah	Výstupy žáka ve vzdělávacích oblastech Umění a kultura, Svět práce	Učivo-obsah vzdělávacích oblastí Umění a kultura, Svět práce	Mezipředmětové vztahy a Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • určí světové strany na mapě • rozlišuje mezi 	<ul style="list-style-type: none"> - globus - pevnina x voda 	<p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpívá vybrané 	<p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební 	<p>ČJ- zážitkové čtení a</p>

<p>náčrty, plány a základními typy map</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí • vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, porovná je s naším regionem • zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest • pozná jednotlivé kontinenty na glóbu i na mapě • orientuje se na mapě Evropy, určí polohu jednotlivých států vzhledem k ČR, najde hlavní města 	<ul style="list-style-type: none"> - modely zeměpis. pojmů - pokusy - rovník, poledník, rovnoběžka - pojem mapa – náčrtky - mapa kontinentů - kontinenty, základní charakteristika - Evropa - státy Evropy - cestování 	<p>písně</p> <ul style="list-style-type: none"> • doprovází písně na rytmické hudební nástroje • využívá tanečních kroků při skupinové pohybové aktivitě • pohybuje se podle daného rytmu • taktuje 4/4 takt • poslouchá různé hudební žánry • pozná varhanní hudbu <p>VV</p> <ul style="list-style-type: none"> • maluje temperovými barvami • volí vhodné prostředky pro své vyjádření • vyjadřuje výtvarně nové prožitky • komunikuje o obsahu svých děl <p>SP</p> <ul style="list-style-type: none"> • připraví tabuli pro jednod. stolování • vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru a přírodních materiálů • dovede tapetovat, polepovat 	<p>nástroje</p> <p>z Orffova instrumentáře</p> <ul style="list-style-type: none"> - typická hudba kontinentů, národů - tanec a rytmus - taktování - různé hudební žánry - píseň o kontinentech <p>VV</p> <ul style="list-style-type: none"> - malba temperami - výtvarné osvojení skutečnosti - mandaly, ornamenty - umělecká tvorba přírodních národů - rozhovor o výtvarném díle <p>SP</p> <ul style="list-style-type: none"> • příprava jednoduchých jídel typických pro kontinenty, státy • stolování • tvarování přírodních materiálů • polepování, tapetování 	<p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět - Kulturní difference
--	---	--	--	---

5. Česká republika

Výstupy žáka	Učivo – obsah	Výstupy žáka ve vzdělávacích oblastech Umění a kultura, Svět práce	Učivo-obsah vzdělávacích oblastí Umění a kultura, Svět práce	Mezipředmětové vztahy a Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - určí hlavní a vedlejší světové strany v přírodě i na mapě - orientuje se v okolí školy, v místní krajině - orientuje se v plánu - zná základní údaje z historie a současnosti obce - pozná významná místa a kulturní památky Znojma a okolí - orientuje se na vlastivědné mapě - vyhledá ČR a sousední státy na mapě Evropy - najde na mapě ČR jednotlivé kraje, popíše jejich polohu - zná základní informace o Praze - pozná státní symboly ČR - zná pojmy vláda, parlament, prezident, zákon - zná svoje základní práva a povinnosti - ukáže na mapě ČR významná města, řeky a pohoří - charakterizuje podnebí ČR • popíše některé lidové zvyky a tradice • na příkladech porovná minulost a současnost • vypráví některé staré české a 	<ul style="list-style-type: none"> - domov Zeměpis: - obec - region, krajské město Olomouc a okolí - místní krajina - folklór, tradice - světové strany - mapy obecně zeměpisné a tematické - regiony ČR - naše vlast - Praha - státní instituce a symboly - podnebí ČR <p>Dějiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - báje, mýty, 	<p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> • dle svých možností zazpívá hymnu ČR • seznámí se s tvorbou B. Smetany a A. Dvořáka • zná nejdůležitější údaje o těchto skladatelích • poslouchá jejich vybrané skladby • pozná opakuující se téma v daném hudebním díle <p>VV</p> <ul style="list-style-type: none"> • prohloubí a zdokonalí si techniku kresby • zvládá kresbu rudkou a uhlem • kreslí a maluje architekturu • sestaví v prostoru objekty z různých materiálů <p>SP</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestavuje stavebnicové prvky • pracuje podle obrazového návodu 	<p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> - hymna ČR - tvorba B. Smetany a A. Dvořáka - poslech - hudební styly – pochod, ukolébavka, tanec - hudba vážná a populární <p>VV</p> <ul style="list-style-type: none"> - techniky kresby - kresba různým materiálem (rudka, uhl) - výtvarné zpracování skutečnosti <p>PS</p> <ul style="list-style-type: none"> • prostorové stavebnice (Kapla, Lego...) • jednoduchý návod 	<p>M- zaokrouhl. čísel</p> <p>Komunikace</p> <p>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p>

místní pověsti • zná některé významné osobnosti a památná místa českých dějin • popíše charakteristické rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes • seznámí se s příklady hlavních architektonických slohů	pověsti, legendy. - historické slohy románský, gotický, barokní, renesan., 19.st., současnost. - historické postavy (vládci) - významné osobnosti písemnictví, literatury, vědy, techniky a politiky			
---	---	--	--	--

7. Vývoj člověka, lidstva				
Výstupy žáka	Učivo – obsah	Výstupy žáka ve vzdělávacích oblastech Umění a kultura, Svět práce	Učivo-obsah vzdělávacích oblastí Umění a kultura, Svět práce	Mezipředmětové vztahy a Průřezová témata
• popíše některé lidové a místní zvyky a tradice • orientuje se v čase, zná rozvržení svých denních činností • na příkladech porovná minulost a současnost • chápe nutnost tolerance k odlišnostem spolužáků i ostatních lidí • popíše charakteristické rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes • vyvodí pravidla soužití ve škole, třídě a chápe nutnost jejich dodržování	- různé pohledy na vznik života: - časová přímka, - jednotlivé fáze vývoje lidstva (prahory) - význam jednotlivých žvlů (pranostiky..), - počátky zemědělství, - etnické skupiny -zvyky, barva pleti, životní styl. - vliv člověka na životní prostředí - mezilidské vztahy v průběhu vývoje lidstva, změna životních hodnot. - rodokmen. - vývoj člověka	HV • doprovodí vybrané písně na zobcovou flétnu • zná pojem taktová čára, repetice • pozná dynamická znaménka <i>p</i> , <i>mf</i> , <i>f</i> • zná stupnici C dur VV • zvládá papírovou mozaiku • modeluje z hlíny • popíše výsledky své práce • posuzuje rozdíly ve výtvarném vyjádření umělců	HV - kánon - notová osnova, nota, taktová čára, repetice, dynamická znaménka - hra na zobcovou flétnu - stupnice Cdur VV - kombinace barev - mozaika, keramika - vnímání hmatem - komunikace o výtvarném díle - umělecká díla historie a současnosti - návštěva galerie, muzea - druhy výtvarného umění – malířství,	- mezilidské vztahy - Etnický původ

		SP <ul style="list-style-type: none"> • navléká jehlu, přišíje knoflík • stříhá a sešíje textilii 	sochařství, grafika, architektura, fotografie SP <ul style="list-style-type: none"> • stříhání textilu • šití jednoduchým stehem • přišívání knoflíku 	
--	--	---	---	--

8. Lidské tělo				
Výstupy žáka	Učivo – obsah	Výstupy žáka ve vzdělávacích oblastech Umění a kultura, Svět práce	Učivo-obsah vzdělávacích oblastí Umění a kultura, Svět práce	Mezipředmětové vztahy a Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky • vyjmenuje části lidského těla, důležité orgány a jejich funkci, zná smyslová ústrojí • uvědomuje si škodlivost kouření • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po narození • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické 	<ul style="list-style-type: none"> - části lidského těla - smysly - orgány - kosti - pozorování (vzájemné, pomocí zrcadla) - pokusy s lidským tělem (hmotnost, teplota....) - hygiena a návyky: pohyb, zdravý životní styl, strava, oblečení - režim dne - psychická stránka člověka - charakter - temperament - nálady - náročné životní situace - mezilidské vztahy - základy první pomoci – prevence - tíšňová volání - nemoci – léčba, léčivé rostliny - vliv životního 	HV <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje tón a zvuk • pozná a podle zvuku určí vybrané hudební nástroje dechové, smyčcové, klávesové a bicí • dbá na správné dýchání a držení těla při zpěvu a hře na zobcovou flétnu • poslouchá různé hudební žánry VV <ul style="list-style-type: none"> • kreslí a maluje lidské postavy, portréty • barevně vyjádří své pocity a nálady • používá barevný 	HV <ul style="list-style-type: none"> - tón a zvuk - hudební nástroje - hra na zobcovou flétnu - hlasová hygiena - vážná a populární hudba VV <ul style="list-style-type: none"> - lidská postava, portrét - teorie barev - rozvíjení smyslové citlivosti - tvarování papíru (model jídla) SP <ul style="list-style-type: none"> - příprava občerstvení studené kuchyně (jednohubky, chlebičky, pomazánky) - základní vybavení 	TV-Zdraví TV-Pohybové dovednosti -Mezilidské vztahy -Komunikace -Občanská společnost a škola

principy <ul style="list-style-type: none"> • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události • ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	prostředí na člověka, prenatální vývoj. - vývoj lidského jedince+ výchova k rodičovství. - jedinečnost každého člověka – otisky, DNA.	kontrast <ul style="list-style-type: none"> • tvaruje papír • vyjadřuje výtvarně prožitky PČ • seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně • zná pravidla správného stolování a společenského chování • orientuje se v základním vybavení kuchyně • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, zásady hygieny a bezpečnosti práce 	kuchyně - hygiena a bezpečnost práce	
---	---	---	---	--

9. Živá příroda

Výstupy žáka	Učivo – obsah	Výstupy žáka ve vzdělávacích oblastech Umění a kultura, Svět práce	Učivo-obsah vzdělávacích oblastí Umění a kultura, Svět práce	Mezipředmětové vztahy a Průřezová témata
--------------	---------------	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje domácí a hospodářská zvířata • zařadí běžně se vyskytující živočichy a rostliny žijící v určitých přírodních společenstvech (pole, louky, les, rybník, řeka, blízkost lidských obydlí) • charakterizuje tato společenstva • popíše stavbu těla a způsob života běžně se vyskytujících živočichů, rostlin a hub • vyjmenuje rostlinná patra • vysvětlí pojem potravní řetězec a uvede příklad • ví, co znamená rovnováha v přírodě, a uvede důsledky jejího porušení • řídí se pravidly chování v CHKO a v přírodě • stručně charakterizuje hlavní důvody zřízení NP 	<ul style="list-style-type: none"> - rostliny - podmínky života rostlin - živočichové – bezobratlí, obratlovci - houby - rovnováha v přírodě - vliv člověka na životní prostředí - ohleduplné chování k přírodě - ochrana přírody - NP Podyjí 	<p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší zvuk a tón • zpívá vybrané písně s přírodní tematikou, lidové i umělé • pozná trampské písně • naslouchá ukázkám vážné hudby • vyjadřuje hudbu pohybem <p>VV</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá frotáž a koláž z různých materiálů • zpracuje přírodní materiál v rovině i v prostoru • pracuje s lepidlem • zvládne kombinaci různých technik • vytváří prostorové objekty v přírodě <p>SP</p> <ul style="list-style-type: none"> • aranžuje přírodní materiál • ošetřuje a pěstuje pokojové rostliny • zná množení rostlin odnožemi a řízkováním • volí podle 	<p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvuk a tón - hudební hádanky, zvuky zvířat - písně s přírodní tematikou - trampská píseň - poslech skladeb s motivem přírody (Karneval zvířat, Péťa a vlk...) - tanec a dramatické ztvárnění světa zvířat <p>VV</p> <ul style="list-style-type: none"> - frotáž - koláž z různých materiálů - práce s přírodním materiálem - kombinované techniky - prostorové útvary a formy - fotografování kytek v Přírodě <p>SP</p> <ul style="list-style-type: none"> • aranžování i čerstvých sušených květín • péče o pokojové rostliny – zalévání, kypření, přesazování • práce na školním pozemku • bezpečnost práce na školním pozemku 	<p>ČJ- čtení jako zdroj informací</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ekosystémy -Lidské aktivity a problémy životního prostředí -Vztah člověka k prostředí
---	--	--	--	--

		druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí • dodržuje zásady bezpečnosti práce na školním pozemku		
--	--	---	--	--

8.5.5 Tělesná výchova

Obsah učiva a získané vědomosti v českém jazyku je shodný s ŠVP školy.

8.6 Hodnocení práce dětí

- Učitel si váží dětské práce a partnersky práci dítěte oceňuje.
- Školní práce dětí není klasifikována; klasifikace a porovnávání dětí mezi sebou nebo důraz na jejich výkonové pořadí se neslučuje s principy pedagogického systému Montessori.
- Při hodnocení dětí je popisován individuální pokrok v dosahování očekávaných výstupů oborů a dovedností v rámci klíčových kompetencí.
Dítě samo sleduje svoji činnost a splněné úkoly v hodnotících tabulkách.
- Práce s chybou jako indikátorem vlastního sebehodnocení.
- Děti jsou vedeny ke každodennímu hodnocení své vlastní práce, aby dokázaly vyhodnotit svůj pokrok, našly své chyby a plánovaly si zlepšení své práce.
- Učitel se snaží vyvarovat při hodnocení práce dětí označování jeho vlastní osoby (tzv. nálepky a manipulační pojmenování).

Způsob hodnocení: **slovní hodnocení**

8.6.1 Základní pravidla pro použití slovního hodnocení:

- Slovní hodnocení poskytuje zpětnou vazbu týkající se průběhu a výsledku činností žáka.
- Při slovním hodnocení se klade důraz na vhodnou formulaci se zaměřením na daný problém, na činnost. Dává se přednost pozitivnímu vyjádření.
- Kvalitní slovní hodnocení může být rovněž hodnotným východiskem pro rozhovor o výsledcích žáka s ním samotným a s jeho rodiči.
- Žák dostává informace o tom, jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků v problémových oblastech.
- Učitel hodnotí osobní pokrok žáka, porovnává jeho aktuální výkon s předchozími výsledky práce a neporovnává s ostatními.
- Hodnocení je vždy adresné a osobně se obrací k žákovi.
- Učitel zvyšuje sebejistotu žáků zaměřením se na pozitivní výsledky.

- Oceňuje se snaha, píle, iniciativa, schopnost kooperace.
- V průběhu vzdělávání a výchovy jsou rodiče žáků informováni slovním zápisem nebo konzultacemi.
- Součástí hodnocení je portfolio.
- Kriteria hodnocení vyjadřují schopnost dosahování klíčových kompetencí.

8.6.2 Základní kritéria pro hodnocení:

- Žák společně s učitelem vypracovává týdenní individuální plán s doporučením i oceněním učitele.
- Děti jsou vedeny k sebehodnocení: zápisy do plánů, zpětná vazba při kontrole chyb, rozhovor s učitelem, s ostatními dětmi.
- Dítě i učitel zaznamenávají průběh práce.
- Žák si zakládá hotové práce do portfolio.
- Pomůcky, pracovní listy a sešity si dítě porovná s „kontrolou“.
- Na závěr učebního tématu a na konci 5. ročníku zpracují všichni žáci stejný test.
- Učitel soustavně pozoruje a diagnostikuje žáka.